Carl i Ljunggren

Bewekelsegrunder

hvarföre jag blef Methodist

af

Pastor J. Smith.

Hwilken några år war medlem af den calvinistiska Baptist-kyrkan,
(som antager sluten kommunion),
jemte en kort
berättelse om författarens religiösa erfarenhet
ända till den tid han blef Methodist.

Öfwersättning.

Göteborg,
tryckt på Methodisternas förlag,
hos J. A. Granberg,
1869.

Företal.

Denna anspråkslösa skrift har till afsigt: först att beswara den frågan, som så ofta blifwit ställd till författaren: "huru kom det till, att ni blef methodist?" — för det andra att fylla en brist, som icke blifwit fylld af någon annan skrift genom att i en sammanhängande öfwersigt och på ett kort och sammanträngdt sätt framställa methodismens egendomligheter och förträffligheter både i deß lära och kyrkostyrelse och tillika några af bewisen för deß skriftenliga karakter och stora kraftfullhet. Ingenting är tydligare än det faktum, att methodismen ännu måste lida mycket i följd af den **okunnighet**, som är allmänt rådande med afseende såwäl på den sanna karakteren af deß egendomliga lära och bruk som ock i anledning af motståndarnes wanställning deraf. Afsigten med detta werk är, att bidraga till undanrödjande af det förra och gendrifwande af det sednare.

Skulle någon af wåra baptistiska wänner göra inwändning mot den benämning, hwarmed wi hafwa betecknat dem, så wilja wi endast swara derpå, att

wår förre wördade pastor, den skickligaste och inflytelserikaste man i sin kyrka, brukade säga, att han war willig att bära de orden: "**Sluten Kommunion. Calvinist-Baptist** *), skrifna med stora bokstäfwer på framsidan af sin hatt. För denna manligt christliga frimodighet att uttala sina känslor och åsigter wärderade wi honom, och för hans uppriktiga fromhet älskade wi honom, medan han lefde, och bewara hans minne med kärlek och ömhet, sedan han gått bort att mottaga sin lön i himmelen.

Måtte emellertid allt tjena till — äfwen om wi här afwika från hwarandra i wåra åsigter — att förena den allmänna kyrkan deruppe; detta är författarens ödmjuka och allwarliga bön.

*) D. w. s. calvinistiska baptister, som endast gifwa sina egna medlemmar tillträde till nattwarden.

Första Kapitlet.

Berättelse om religiös erfarenhet.

Wid en ålder af 15 år mottog jag det första allwarliga intrycket i afseende på mitt sanna tillstånd såsom syndare inför Gud; och under det jag bewistade en följd af religiösa sammankomster, hållna i en methodist-kyrka, som war i närheten af min faders wistelseort, erhöll jag mina synders förlåtelse genom tron på Christi försoning. Om jag på den tiden hade blifwit ställd under kyrkans waksamma omwårdnad, så tror jag, att det skulle hafwa räddat mig från det fasliga affallstillstånd, hwari jag sedermera kom. Men wid den tiden woro hwarken mina föräldrar, som dock uppenbart woro fromma (och utan twifwel ocksåaf hjertat), ej heller någon af familjen, medlemmar af någon serskild kyrka, med undantag af en syster, som war medlem af en baptistförsamling i en närbelägen stad, hwarest familjen bewistat gudstjensterna i några år. Då jag fördenskull icke hade någon bestämd församling eller kyrka att hålla mig till, och war i ett öfwergifwet tillstånd, i saknad af den waksamma omwårdnad och förekommande inflytelse, som hwarje christen kyrka utöfwar på sina medlemmar, och då jag också war i den ålder, då jag framför allt behöfde denna omwårdnad och inflytelse, blef jag

snart efterlåten i mina pligter, uppoffrade min sinnesro, öfwerlemnade mig åt ungdomens dårskaper, förlorade min frimodighet inför werlden och min Frälsare, undandrog mig att bära korset, och "wandrade åter uti de ogudaktigas råd, trädde in uppå de syndares wäg och satt der de bespottare sitta" Ps. 1: 1. Och jag blef så förhärdad i synden, att jag war nära wid fritänkeriets afgrund; men genom min Frälsares oändliga barmhertighet och medlidande blef jag icke så öfwergifwen, att jag kom att göra det fasansfulla fallet ned i denna mörka afgrund. När jag tänker på min dåwarande ställning, ryser jag ännu den dag som i dag är wid tanken på, att jag då war förderfwets afgrund så nära, och kan aldrig tillfyllest tacka Gud för min lyckliga räddning genom hans nåd.

Då jag i en ålder af 18 år hade till en del blifwit återförd från mitt affall, men försummade ännu min pligt att bekänna Christus för werlden och förena mig med Guds folk, återföll jag snart till en wiß grad, dock aldrig, såsom jag tror, till den ytterlighet i synd, hwari jag förut hade fallit; men jag war emellertid långt ifrån att lefwa som en christen. Wid denna tid sökte jag uppriktigt öfwertyga mig sjelf om, att universalismen är sann; jag läste åtskilliga böcker, som förswara denna lära, och gick för att höra lärarne af denna bekännelse predika, men jag fann snart, att i samma mån som mitt intresse för och tillit till deras meningar wäxte, blef jag fullkomligt likgiltig för all sann och lefwande gudsfruktan, samt att äfwen deras meningar woro rakt emot den heliga skrift.

Då jag war tjugo år gammal, behagade det Gud att åter kalla mig på ett serskildt sätt under en religiös wäckelse i den stad, hwarest jag bodde, och då

beslutade jag fullt och fast att egna mig åt Guds tjenst, och att icke mer trampa Hans barmhertighet och nåd under fötterna. Detta beslut har jag genom Hans nåd blifwit iståndsatt att, såsom jag tror, någorlunda hålla intill denna dag, och jag har ännu det fasta hopp, att jag genom samma nåd skall blifwa istånd att fortfarande älska och tjena honom intill lifwets slut. Wid denna tid war min äldsta broder, jemte hans hustru, medlemmar af det samfund, som kallas: "**Sluten Kommunion. Calvinist-Baptist-kyrkan;**"*) och de woro de enda då lefwande medlemmar af familjen, hwilka tillhörde något kyrkosamfund (min förut omnämnda syster hade redan några år förut gått hädan i frid). En tid derefter slöt jag mig till samma kyrka, dock först, sedan några månader woro förlidna och sedan jag läst en del skrifter öfwer baptismen o. s. w. Jag kan emellertid icke minnas mig hafwa sett en enda bok till förswar för pædobaptisternas**) åsigter; ty sådana werk woro hwarken så allmänna eller lätta att erhålla i den trakten, som de, hwilka uteslutande förswara baptisternas åsigter. Icke heller minnes jag mig någonsin hafwa hört någon predikan rörande dopet ända till den tiden eller några år derefter, utom de föredrag, som höllos af baptister; men dessa sistnämnda woro hwarken få eller sällsynta, och jag är öfwertygad om, att min erfarenhet i detta afseende är icke olik de flesta andras. Sanningen är den, att nästan allt hwad som säges om dopet, säges af baptister och är följaktligen helt och hållet ensidigt.

---

*) D. w. s. Calvinistiska baptister, som endast gifwa sina egna medlemmar tillträde till nattwarden.

**) De, som hylla barndopet.

Jag fortfor i omkring tre år att wara medlem af denna kyrka. Wid denna tid blef jag af en framstående baptist-predikant, som höll en serie af sammankomster i församlingen, kraftigt uppmanad att gå in i det andliga embetet; men då hade jag icke något hopp att någonsin kunna fylla ett så answarsfullt kall.

Jag kände emellertid, att det war min pligt att wara mera werksam i religionens sak, än jag hittills warit. Med denna öfwertygelse reste jag till de westra staterna i den afsigt att underwisa (en sysselsättning som jag hade haft flera år om wintertiden). Jag hoppades på detta sätt kunna göra större nytta, då jag sålunda satte mig sjelf i direkt förbindelse med det uppwärande slägtet, hwilket utan twifwel är ett af de mest förhoppningsfulla fält för christlig werksamhet.

Under det att jag war sysselsatt härmed i Ohio, föllo presidenten Mahans föreläsningar öfwer christlig fullkomlighet genom Guds skickelse mig i händerna, och detta (för mig) nya ämne wäckte i hög grad mitt intresse. Wid samma tid blef det hos mig genom Anden och Försynens skickelser djupt inpregladt, att det war min pligt att predika evangelium. Men att bifalla denna öfwertygelse war mycket swårt. Jag ursäktade mig med min ålder, min brist på förberedelse och många andra omständigheter; men en inre röst hwiskade dock till mig: we mig, om jag icke predikar evangelium! Jag återwände ofta från gudstjensten för att gråta och bedja hela natten. Stundom waknade jag ur min sömn i stort elände, och stundom drömde jag om min pligt. Då jag icke kunde komma till ro, gaf jag efter för min öfwertygelse och lofwade Herren, att jag wille underkasta mig hans wilja.

Då jag hade slutat min skolunderwisning, reste jag till Oberlin på wintern 1841 och började studierna för det andliga kallet. Der blef mitt sinne ännu mera genomträngdt af intresse för christlig helighet och mera fullständigt upplyst om deß **natur** både af de predikningar jag hörde och af de tillfällen jag hade att umgås med dem, hwilka stodo som lefwande wittnesbörd för denna sanning, i det de bekräftade sitt wittnesbörd i sitt dagliga umgänge och sin wandel.

Efter mycken eftertanke och bön och genom en så grundlig ransakning af bibeln och andra skrifter, som jag war i stånd att anställa, blef jag fullkomligt öfwertygad om, att läran war sann: att hwad Gud fordrar, hwad profeterna, apostlarna och Frälsaren sjelf bådo om, och hwad Gud har lofwat att gifwa, kunde erhållas. Att jag, att hwarje christen kunde älska Gud af **allt** sitt hjerta, och sin nästa såsom sig sjelf; med ett ord: blifwa **fullkomlig i kärleken.**

Jag började söka att erhålla en så önskwärd wälsignelse som ett rent hjerta, eller såsom den fromme psalmisten uttrycker det: "ett rent hjerta och en wiß ande." Jag iakttog alla de andliga uppbyggelsetillfällen som gåfwos; men jag war dock okunnig om många saker med afseende på medlen att uppnå den wälsignelse jag åstundade; och som syndaren ofta gör, när han söker förlåtelse, arbetade också jag på att göra mig sjelf bättre; att blifwa beredd att mottaga den i stället för att omsorgsfullt ransaka mitt hjerta, att jag måtte känna deß wederstygglighet och genom nådens kraft offra och helga åt Gud allt både för tid och ewighet, i tron förlitande mig på hans löfte och trofasthet att mottaga och "rena mig från all orättfärdighet." Men genom sin Ande och försyn förde Herren mig på en wäg, som jag icke kände

Sålunda fortfor jag några månader, under hwilka jag åtnjöt de klaraste bewis på mitt barnaskap hos Gud och Hans dagliga närwaro hos mig. Men jag såg klart, att det war Hans behagliga wilja, att jag skulle lefwa i en ännu närmare förening med honom. Jag hade icke den starka tro, som jag bewittnade hos andra, och hwilken jag i Guds ord såg wara lofwad åt alla; jag fann i frestelsens stund, att jag hade att kämpa med inwertes fiender, böjelser till det onda, hwilka uppreste sig och förenade sin inflytelse med den utwertes fienden för att taga mig till fånga under syndens lag. Dessa blefwo genom beständig waksamhet blott tillbakadrifna, då det deremot war Guds wilja, att de skulle **utkastas**. Jag hade icke den **fullkomliga kärleken**, som jag tydligt såg, att bibeln fordrar. Jag kände en brinnande längtan och trängtan efter att göra godt, men jag kände ocksä på det lifligaste, att mina wapen woro ofullkomliga och swaga.

Under det att jag war i detta sinnestillstånd, gick jag en afton på ett bönemöte. Mästarens Ande war der, och wid deß slut fattade en kamrat bland studenterna, hwilken hade affallit, min hand och sade: "broder S. du måste gå med mig hem. Jag kan icke lefwa på detta sätt." Jag såg, att han war i stor själanöd, och följde honom utan twekan hem. Han syntes under tiden nästan förtwiflad, men ropade beständigt om nåd, och bad mig bedja för honom. Detta winnlade jag mig om, men han fick ingen tröst. Det war då, som jag såg och kände min brist på tro; och jag lemnade hans hem, i det fulla beslut att icke hwila förr, än jag hade erhållit den tro, som fattar löftet, och som kan utöfwas endast när "wårt hjerta icke fördömer oß." Ingenting mindre än den "fullkomliga kärleken, som utdrifwer räddhågan," kunde in-

spirera mig med en sådan tro, och utan den war jag blott allt för illa utrustad att arbeta för själars frälsning.

Samma afton begynte en kraftig wäckelse i den theologiska läroanstalt, hwarest jag studerade — en af de herrligaste jag någonsin warit wittne till. Den genomträngde hela läroanstalten, som då utgjordes af omkring 600 studerande jemte ett motswarande antal af föreståndare och lärare. Jag kom öfwerens med en af mina medstuderande att anwända hela tiden, med undantag af den som war nödwändig till sömn, till wåra måltider och de bestämda gemensamma mötena, i allwarlig och förenad bön, för att erhålla den wälsignelse, som wi så innerligt åstundade till deß wåra bemödanden woro krönta med framgång. Många woro de stunder wi anwände i wåra rum, på marken och hwar helst wi kunde finna en ensam plats, innerligt bedjande om "ett rent hjerta och en wiß ande." Ofta tyckte wi oß nästan hafwa nått det efterlängtade målet, då frestaren, betjenande sig af wår okunnighet och oerfarenhet, sökte bortwända wårt sinne från Christus och Hans löften till betraktelse af wåra egna känslor och genom att jemföra wårt själstillstånd med andras o. s. w. och på så sätt föra oß åter in i mörkret.

Sedan wi på detta sätt sträfwat omkring en wecka, blefwo wi genom Guds nåd och en kollegielärares uppmuntran iståndsatta att helt och hållet förlita oß på Gud wår Frälsares löften och trofasthet, i det wi trodde, att Han, enligt det gudomliga ordet, **nu** wille mottaga oß. Och ehuru denna tro icke war för tillfället åtföljd af några särskilta glädjekänslor eller af något annat än medwetandet om att hafwa uppoffrat allt för Christus, och obetingadt och orubb-

ligt litat på Hans löfte att frälsa till det yttersta eller från all synd, kände jag dock på en gång en sådan troswißhet i bönen och trosstyrka, som jag aldrig förr erfarit. Jag kunde bedja direkte till Gud genom Christus. Jag tyckte mig likasom hänga wid det enda bandet af Guds i ordet uppenbarade kärlek — hållande mig fast med trons hand, under det hwarje stöd, ware sig af gerningar eller hwad annat som helst, utom Guds kärlek i Christus, togs undan mina fötter; och der hängde jag, fullkomligt trygg, en syndare frälst af nåd genom tron. Satan skakade mig, men jag höll mig fast, som om det gällt mitt lif; ja som om det gällt det ewiga lifwet. Det war mitt fasta beslut att aldrig släppa löftet, hwarken i sorg eller glädje.

Sedan jag warit i detta själstillstånd omkring 24 timmar, erhöll jag en sådan Andans döpelse, som jag aldrig förr anat eller förwäntat, och min själ fröjdades med "outsäglig och herrlig glädje." Det war nog; mitt hjerta öfwerflödade af kärlek, "frid och fröjd i den helige Ande." Om werkligheten af min erfarenhet wid detta tillfälle har jag icke mera twifwel, än hwad jag har om min egen personliga tillwaro. Men det war allt af nåd genom tron; och denna nåd till ära, af Frälsaren förwärfwad och lofwad i evangelium, har det alltid och skall det alltid blifwa förkunnadt.

Ända intill denna tid hade jag aldrig hyst det minsta twifwel om riktigheten af min ställning såsom Sluten Kommunion-Baptist. Så upptagen hade jag i sanning warit af uppnåendet af mitt hjertas högsta längtan, att jag nästan icke alls hade tänkt på denna sak. Men en stor förändring hade försiggått i mina känslor emot medlemmar af andra kyrkor. Jag hade,

ehuru nästan utan att märka det, helt och hållet förlorat alla dessa kärlekslösa känslor, som äro de naturliga och nästan nödwändiga följderna af att hålla och förswara baptistkyrkans uteslutande åsigter. Jag kände att mitt förtroende, min kärlek och sympati flödade till medlemmar af andra kyrkor med samma wärme som till baptistkyrkans medlemmar. Jag hade kommit derhän, att jag älskade christna i förhållande till deras likhet med Christus, och icke på grund af det namn de buro.

Wid denna tid begicks Herrans nattward i kyrkan. Det war ett tillfälle af stort intresse; en djup högtidlighet hwilade öfwer hela församlingen. Guds folk woro mycket wederqwickta och ödmjukade; affällingar började att darra wid tanken på deras otacksamhet, och obotfärdiga wäcktes till djup ånger. Alla kände, att Gud war i sanning närwarande för att wälsigna och bekräfta sin instiftelse, och för att trösta och helga sitt folk i utförandet af deß heligaste pligt. Enligt mina åsigter, angående sluten kommunion satt jag afsides en tyst iakttagare, men dock icke en liknöjd åskådare. Få, eller måhända inga sådana kunde finnas i den stora församlingen, ty Gud war midt ibland dem.

Det war en förening af sådana omständigheter och inwerkningar, som först förde mig att undersöka riktigheten af mina grundsatser rörande kommunionen. Då detta war en kongregationell församling, så hade få eller inga af medlemmarna någonsin blifwit döpta med nedsänknings-dopet, och de woro derföre odöpta i mina ögon och hade ingen rätt att komma till Herrans bord; och i sanning der war i följd af sådana grundsatser intet Herrans bord tillstädes och ingen kyrka och ingen **giltig** förwaltare af sakramentet. Då

ingen medlem hade blifwit neddoppad, så war också ingen af dem inom kyrkan; enär dopet enligt den baptistiska läran är den enda dörr eller ingång till kyrkan, och då hwarken predikanterna eller medlemmarne tillhörde kyrkan, så war det omöjligt för dem såwäl att utdela som mottaga hennes uteslutande förmåner. Icke desto mindre kände jag många af kommunikanterna personligen, och wißte, att de woro mycket fromma, att de åtnjöto Guds närwaro, samfund och gemenskap genom Anden i hög grad; och jag förstod och märkte nu, att Herren icke blott erkände dem för och wälsignade dem såsom christna, utsträckande till dem hwad en baptist skulle wilja kalla christlig gemenskap, utan också att han bekände sig till och wälsignade dem på ett märkwärdigt sätt **under sjelfwa utdelandet och mottagandet af sakramentet** — under utdelandet och mottagandet af det, som jag i följd af mina grundsatser förklarade dem oberättigade att förwalta och oskickliga att mottaga. Jag war lika mycket öfwertygad om att åtminstone många af dessa personer woro christna och hade sällskap med Gud wår Frälsare, som jag war öfwertygad om, att religionen fanns på jorden. Jag war likaså öfwertygad om Guds närwaro och wälsignelse bland folket wid detta sakraments utdelande, som jag war, att Gud någonsin bekänner sig till och wälsignar sina barn.

Jag begynte att undersöka min befogenhet att wara mera egen och exklusiw (uteslutande) i min gemenskap med andra än min Mästare! Jag resonerade då så här: — om Gud bekänner sig till dem, wälsignar dem och meddelar sig åt dem i sakramentet, hwarföre skulle jag då wägra att deltaga med dem i wår gemensamma Herres och Frälsares wälsignelser? Jag wißte, att många af dem åtnjöto mycket mera af

Guds närwaro och nåd än jag sjelf, och om endast den omständigheten, att de icke, enligt mitt irrande omdöme, hade blifwit döpta, war ett likgiltigt skäl, för hwilket jag skulle förebrå dem genom att hålla mig ifrån gemenskap med dem, hwarföre tillbakahöll då icke Herren, den store Läraren och Mästaren i Israel, sin wälsignelse, och tillrättawisade eller straffade dem genom att neka sig hafwa umgänge med dem? Han förklarar ju dock sjelf, att han är en Gud, som är nitisk för sin ära. Skulle jag då wara mera nitisk än Han? War jag mera helig eller war mitt erkännande af dem mera farligt? Dessa reflexioner förde mig till min bibel — att omsorgsfullt undersöka och ånyo betrakta hela detta ämne. Ty jag tänkte så här: helt wißt kan ingenting mindre än **skriftens uttryckliga auktoritet** rättfärdiga en praxis, som är så stridande mot hwarje ädel, högsint, christlig känsla eller åsigt, som den slutna kommunionen är. Men efter en omsorgsfull undersökning af skriften och mycken bön kom jag till den fasta öfwertygelsen, att skriften ingenstädes berättigar oß att utesluta alla odöpta, mycket mindre onedsänkta personer från Herrans nattward; och att, ehuru det för ordningens skull är önskligt, att dopet går före Herrans nattward, så är jag dock fullkomligt öfwertygad om, att det icke finnes i bibeln någon auktoritet eller bewis för att göra det till en allmän regel. Det är uppenbart både på grund af förnuftet och skriften, att det gifwes många undantag derifrån. Bewisen härför, om något behöfwes, skall jag härefter få tillfälle att framställa.

Men ehuru denna grundsats war stadfästad i mitt sinne, så återstod dock det swåraste och obehagligaste. Jag skulle bära ett ännu tyngre kors — nem-

ligen uppenbara mina åsigter för mina gamla wänner och serskildt för min broder, som jag älskade såsom Jonathan älskade David, och om hwilken jag wißte, att han war en sträng baptist. Jag fruktade för att förlora hans warma wänskap, wetande ganska wäl, att de, som för en eller annan orsak lemnade baptist-kyrkan, blefwo betraktade med allt annat än wänliga känslor. Jag war willrådig för någon tid. Men slutligen gaf jag efter för öfwertygelsen om min pligt, och meddelade honom mina åsigter om kommunionen, och blef icke litet förwånad genom att erfara af honom, att äfwen i hans sinne hade samma förändring skett, och att han hade warit plågad af en dylik fruktan för att förlora den warma kärlek och sympati, som hittills egt rum oß emellan.

Om Calvinismen hade jag aldrig kommit till någon fast och fullständig öfwertygelse, ehuru jag hade warit i stånd att bifalla den, för såwidt som det war nödwändigt för att blifwa upptagen i baptistkyrkan. Men ju mera jag hörde om och studerade detta ämne, desto mer blef jag öfwertygad om, att den war farlig i sin tendens, stridande mot erfarenheten och alla menniskors allmänna sunda förnuft och utan grund i skriften. Då min helsa wid denna tid förswagades, reste jag tillbaka till de östliga staterna, till min fäderneſtad.

Här må det tillåtas mig göra en afwikelse från hufwudsaken för att egna en tacksamhetsgärd åt en stiftelse och en klaß af christna, som jag har all orsak att wärdera både för deras tro och deras praktiska christendom. Ehuru jag icke bifaller hwarje åsigt, som antages och förswaras af dem, så kan jag dock med största glädje säga, att jag under min wistelse i Oberlin, både i lärowerket och i allmänhet bland folket,

war wittne till så mycken djup och praktisk fromhet, som jag någonsin sett bland hwilket annat folk som helst. Och jag tänker, att om de, som hafwa användt så mycken tid uti bemödandet att wederlägga deras åsigter, hade sträfwat mera för att likna deras allwarliga fromhet, så skulle det ha warit mycket bättre för både dem och för werlden i det hela taget. Herren wälsigne bröderna i Oberlin! Detta har alltid warit mitt hjertas bön, sedan jag lärde känna dem. Jag har haft mycken nytta af deras skrifter och deras predikningar såwäl som af deras gudeliga exempel.

Som jag nu icke längre war tillfredsställd med att wara bunden i mina sympatier och mitt umgänge inom baptistkyrkans gränser, emedan jag trodde, att det war både min pligt och rättighet att utsträcka brodershanden till alla Guds barn, alla "troende," och då jag icke längre trodde Calvinismen och ansåg det såsom alldeles oriktigt att utöfwa eller bekänna det, som jag icke trodde, framställde jag mig för baptistförsamlingen och framlade mina åsigter om kommunionen, och min afsigt att utöfwa dem i min praktiska christendom. Detta hade jag ännu icke gjort, och icke heller kände jag mig ega frihet att göra det, förrän jag hade tillkännagifwit min ställning för församlingen. Härpå beslöt församlingen genom röstning att neka mig sin gemenskap på grund af mina kätterska åsigter rörande kommunionen. Men ändtligen fattades det beslut att, såsom en försigtighetsåtgärd, återkalla denna handling och wänta dermed till deß jag hade öfwerträdt någon af kyrkans föreskrifter, i det de på samma gång tillkännagåfwo sin obenägenhet för att mottaga mig wid sitt nattwardsbord. Som den följande dagen war sabbat, mottog jag

nattwarden i den kongregationalistiska kyrkan*), och en kort tid derefter åtnjöt jag den förmånen att kommunicera i methodistkyrkan, och jag kunde icke märka annat, än att jag hade likaså mycken nytta och wälsignelse deraf, som jag någonsin haft af att åtnjuta nattwarden med mina baptistiska bröder. En kommitté utnämndes ganska snart af församlingen, för att besöka mig och tala med mig om denna sak, och jag blef tillsagd att inställa mig för församlingen att förhöras anklagad för att hafwa antagit och utöfwat den öppna kommunionens principer (det will säga de principer, att ocksä christna af andra religionsbekännelser borde hafwa tillträde till nattwarden). Den utsatta dagen kom, och jag infann mig med bibeln i hand, för att se slutet och afbida följderna. Under det att ransakningen warade blef det tydligt och upprepade gånger förklaradt af de äldste, diakoner och andra, att de hade ingenting emot mig, med undantag af mina principer och mitt förfaringssätt rörande kommunionen; att de hade gemenskap med mig såsom christen, och räckte mig likaså hjertligt det **christliga broderskapets hand**, som de någonsin hade gjort; men att de icke kunde räcka mig handen till **kyrklig gemenskap**, emedan jag icke wandrade ordentligt. Det war en stor skillnad, sade de, emellan **christligt** och **kyrkligt** broderskap eller gemenskap; det förra hade de med mig, det sednare icke.

Jag framställde i mitt förswar, att det icke gafs någon skriftenlig auktoritet eller bewis för att utesluta

---

*) Kongregational-kyrkan är ett sådant religiöst samfund, hwari de enskilda menigheterna äro oberoende af det hela, och der hela församlingen wäljer prester eller föreståndare o. s. w.

från nattwarden alla odöpta personer eller någon sann christen; att skriften framställde alla sanna christna såsom ett i Christus, såsom lemmar i Hans lekamen, och berättigade till samma förmåner; att de exempel på kyrkotukt, hwarom det berättas af apostlarna, woro antingen följder af osedlighet eller af uppsåtlig försummelse af en tydlig och klar pligt eller af förwridning af evangelii grundsatser, hwarwid själens frälsning kom i fara; att det nya testamentet gjorde skilnad mellan heliga och syndare, dem som woro lydiga och dem som icke woro lydiga, dem som älskade Gud och dem som icke älskade Honom, men ingenstädes mellan döpta och odöpta; och ändtligen att många goda christna, heliga och talangfulla män, som under bön studerat skriften, för att lära känna sina pligter, trodde lika uppriktigt, att de hade blifwit lika giltigt döpta med begjutning, som de trodde att de hade blifwit det genom nedsänkning. Jag war emellertid icke beredd på att förswara deras åsigter om dopet, men om Herren war så tillfredsställd med deras dop, att Han icke blott hade sällskap med dem genom sin Ande, utan också erkände sig till och wälsignade dem under sjelfwa nattwardens åtnjutande, hwilket Han uppenbart och på ett särskildt sätt gjorde, så kunde jag icke längre neka att räcka dem broderskapets hand. De som woro goda nog för Herren att hafwa sällskap med, woro också goda nog för mig. Jag wågade icke göra anspråk på att wara bättre eller wisare än min Mästare. Hwem Herren mottog, mottog äfwen jag. Dem Han hade sällskap med, måste jag också hafwa umgänge med.

Utan att gifwa något swar på de af mig framställda satser (ehuru en äldste sade, att de med lätthet kunde beswaras), öfwergick församlingen nu till att

rösta rörande frågan om uteslutandet, och jag förklarades utesluten från kyrkan. Då frågan war afgjord, bad jag församlingen gifwa mig ett rekommendationsbref till upptagande i **christligt** umgänge med Herrens folk, hwarhelst ödet måtte föra mig. Då några inwändningar gjordes, såsom att detta förut aldrig skett o. s. w., gaf jag dem följande skäl för min begäran: att jag ämnade omedelbart härefter resa till främmande ort och komme sannolikt att resa, innan jag förenade mig med någon kyrka, och att jag kunde komma i de omständigheter, der den händelsen, att jag hade blifwit utesluten från kyrkan, skulle sätta mig i en swår förlägenhet, och der ett bref af detta slag, som jag föreslog, ej blott skulle förekomma en sådan swårighet, utan också öppna mig tillträde till Herrens barn.

Min andra bewekelsegrund war: jag önskade pröfwa sanningen af den bland alla baptister framstående åsigten, som de så ofta hade uttalat och bekräftat under den med mig anställda ransakningen nemligen: att de hade **christlig** gemenskap med mig och andra, med hwilka de icke kunde hafwa **kyrklig** gemenskap. Om de hade det, som de sade, så önskade jag, att de skulle gifwa mig swart på hwitt såsom bewis derför, och wisa, att det war en **werklighet** och icke tomma ord. Men de wägrade att göra det, och bekräftade dermed fullständigt riktigheten af den mening jag hade haft, och i hwilken jag sedan blifwit styrkt, nemligen att deras åtskilnad mellan **christlig** och **kyrklig** gemenskap är en åtskilnad eller distinktion utan åtskilnad, samt att de just i förhållande till sin tillgifwenhet och nit för sina uteslutande åsigter rörande dopet och kommunionen skulle befinnas sakna kärlek till och sympati för alla, som tänka olika med dem sjelfwa i denna

sak, eller som icke äro baptister*). Att det sätt, hwarpå de behandlade mig, är i öfwerensstämmelse med deras allmänna förfaringssätt, kan inhemtas af den omständigheten, att en inflytelserik baptistförsamling nyligen uteslöt en af sina äldsta medlemmar på grund af beskyllning för **kätteri,** blott derför att hon hade den meningen, att det war hennes privilegium att kommunicera med andra christna jemte baptisterna, ehuru hon aldrig uttalat **afsigten** att göra det. En äldste wid namn M., en populär predikant och en af deras mäktige män, blef en gång tillsp ord: "tror ni, att någon, som icke blifwit nedsänkt, skall blifwa salig?" Han undwek att gifwa ett rättfram swar; men då han blef nödgad att swara, sade han wäsendtligen om icke med samma ord: "jag bekänner mig icke wara wisare än hwad skrifwet står. Bibeln säger, att ingen skall blifwa salig, som icke lyder evangelium, men ingen lyder evangelium, som icke är döpt med nedsänkningsdop."

Att baptisterna **under tiden** och i några enskilda fall hafwa kärlek till och gemenskap med medlemmar af andra trosbekännelser är uppenbart. Men det är blott då, när de för tillfället åsidosätta sina åsigter om dopet och kommunionen, och wända sin uppmärksamhet på evangelii stora fundamentalprinciper, sökande att frälsa själar. Under det de utöfwa detta umgänge, wille de med glädje kommunicera med alla Guds barn, om det icke wore för deras **reglor,** men då den **kyrkliga** samfundsanden förswinner, se wi oß

*) Församlingens sekreterare gaf mig sedermera en bewittnad afskrift af berättelsen om min gemenskap med kyrkan, hwari det sades att jag wid den och den tiden börjat hylla och utöfwa den öppna kommunionens grundsatser, och „att jag derför och **endast derför** hade blifwit tilltalad och utesluten från kyrkan."

förgäfwes om efter den **christliga** gemenskapen. Hwar den ena existerar, skall ocksä den andra säkert finnas; och då den ena förswinner, så förswinner ocksä den andra. I det ögonblick wi beröra dopet, upplöser enhwar ifrig baptist owilkorligt all christlig gemenskap. Hwem har icke sett tydliga bewis härpå wid en wäckelse? Det är i sanning oförenligt med deras principer att erkänna någon annan kyrka eller predikant än deras egen; ty i följd af deras åsigter om dopet och deß förhållande till kyrkan kan det icke gifwas någon annan kyrka eller predikoembete. Deras principer äro icke mindre uteslutande och bigotta än högkyrkomännens och katholikernas. Och den omständigheten, att de helt och hållet wägra att gifwa sina medlemmar rekommendationsbref till någon annan kyrka än baptisternas, bewisar afgörande, att de sjelfwa betrakta saken så.

En man, som hade tillhört methodistkyrkan, blef baptist; han blef tillfrågad, om han hade begärt rekommendationsbref, eller yttrat något angående sin afsigt att lemna methodistkyrkan. Han swarade: "Nej, ej heller ämnar jag det; ty jag anser icke, att de hafwa någon kyrka eller någon rättighet att gifwa rekommendationsbref." Detta hade han lärt i sin nya skola, och det är fullkomligt öfwerensstämmande med deras allmänna förfaringssätt, ehuru de i allmänhet äro mycket angelägna att **så offentligt som möjligt** berätta det, sedan de ha lyckats wärfwa någon från ett annat fårahus! Men här frågas: om de hafwa sådana åsigter, hwarföre byta de då predikostolar med andra kyrkor eller denominationer, hwarwid de i werkligheten erkänna deras predikoembete och kyrkosamfund? Wi swara: att detta sker i många fall, emedan deras gudsfruktan öfwerwäger deras uteslutande åsigter,

medan det i andra fall otwifwelaktigt är endast politik. Det skulle wara allt annat än populärt och politiskt att wägra ett sådant ombyte. Det skulle wara anstötligt för christna menniskors känslor i allmänhet. Men wi weta mycket wäl, att många, som tillhöra baptistkyrkan, icke dela dessa bigotta åsigter, men emedan de föredrogo nedsänkningsdopet, hafwa de förenat sig med baptisterna såsom en **gren** af Christi kyrka, utan att taga i betraktande deras åsigters uteslutande karakter, under det andra insågo detta och upprördes i början wid tanken på, att de uteslöto från sin gemenskap alla andra christna genom att antaga sådana trånga och bigotta åsigter. Men i det de tro, att nedsänkningen är det enda rätta sättet för döpandet, och antaga för sannt, hwad baptisterna falskeligen förestafwade dem, att alla andra religionspartier trodde, nemligen att ingen, om än så from, borde hafwa tillträde till nattwarden, om han icke hade blifwit döpt, hafwa de, ehuru owilligt, antagit dessa åsigter i betraktande af alla de slutledningar, som nödwändigt följa deraf, och beslutat sig att förswara dem. Som en naturlig följd deraf finna de snart sina känslor i öfwerensstämmelse med deras uteslutande åsigter, hwilka, som wi hafwa hört, äro nära beslägtade med katholicismens intolerans, såsom deras store apostel Robert Hall, som sjelf war baptist, säger: "Jag är fullkomligt öfwertygad om, att få af wåra bröder hafwa tillbörligt öfwertänkt den stora likhet, som eger rum mellan den romerska kyrkans pretentioner och de principer, som innefattas i den strängt slutna kommunionen; ty **båda äro lika intoleranta;** den ena är bewäpnad med pina och straff, den andra, såsom jag hoppas, försmående en sådan hjelp; den ena intolerant på grund af makt, den andra af swag-

het." Han säger också på ett annat ställe, att "sluten kommunionsbaptisterna göra dörren till sin kyrka trängre än porten till himmelen."

Andra Kapitlet.

Omfattande öfwersigt af Methodist-Episkopal-kyrkans lära.

Då jag nu war helt och hållet skild från baptist-kyrkan och trodde, att det både war min pligt och rättighet att tillhöra och åtnjuta de andliga fördelarne af någon gren af Christi kyrka, började jag omsorgsfullt undersöka åtskilliga evangeliska samfunds läror och kyrkobruk. Som jag icke hade några förutfattade meningar till förmån för någon af dem isynnerhet, tilltrodde jag mig genom Guds hjelp kunna bilda mig åtminstone ett **opartiskt omdöme** wid mitt wal. Men jag will icke härmed låta förstå, att andra icke hafwa warit likaså opartiska i sitt wal, och dock walt olika med hwad jag har walt. Jag skall nu i den största möjliga korthet söka meddela skälen hwarföre jag föredrog Methodist-Episkopal-kyrkan, utan att i minsta mån klandra dem, som äro af olika mening.

Tre ting måste tagas i andäktigt betraktande af hwar och en, som har att bestämma, med hwilken gren af den christna kyrkan han skall förena sig — nemligen: lärans renhet och enkelhet, de medel, som erbjudas till andlig förbättring, och de tillfällen som förefinnas för att göra godt, eller att fullgöra kyrkans stora plan och åliggande, som är att omwända

werlden. Efter omkring sex månaders flitig och omsorgsfull undersökning och i anledning af dessa konsiderationer samt under mogen och allwarlig öfwertygelse om att det war min pligt, förenade jag mig med Methodist-Episkopal-kyrkan, emedan jag uppriktigt trodde, att hennes lärobegrepp woro renare, mera lika evangelii enkelhet, och i större inre inbördes harmoni; att hennes kyrkobruk gåfwo bättre tillfälle till min andliga förbättring och tillwäxt i nåden, och äfwen större tillfälle att göra godt, än någon af de kyrkor, som jag kände. Mina skäl för denna mening skola finnas i följande korta framställning af några af methodisternas lärosatser och kyrkobruk.

Methodisterna antaga i likhet med andra evangeliska kyrkor läran om treenigheten, menniskonaturens förderf, Christi ställföreträdande försoning, själens odödlighet och ett kommande tillstånd af ewig belöning eller ewigt straff. De tro, att menniskan skapades helig, "till Guds beläte," i besittning af kraft att wälja mellan godt och ondt; att hon i följd af sin egen fria wilja walde det onda och dermed ådrog sig det straff, som Gud hade förkunnat henne i händelse af en sådan olydnad. Detta war **döden**. "På hwad dag du deraf äter skall du döden dö." De tro, att hon dog på den dagen; hennes lekamen blef såsom död i lagens ögon; ty hennes dödsdom hade blifwit förkunnad henne: "af jord är du kommen, och till jord skall du åter warda," och i och med detsamma inträdde hon i ett tillstånd af andlig död och förlorade Guds beläte i sin själ, som bestod i "sannskyldig rättfärdighet och helighet." I detta **dödstillstånd** woro både kropp och själ inneslutne; all förmåga att göra godt war förlorad, och menniskan skulle för ewigt hafwa förblifwit död i synden (och följakt-

ligen hela det kommande slägtet i henne), ty detta skulle nödwändigt hafwa förblifwit i all ewighet, så wida det icke kan bewisas, att döden stundom kan frambringa lifwet. Detta skulle hafwa blifwit slägtets slut, om icke löftet om en Frälsare, "qwinnans säd," gifwits. Genom denna nådesanstalt tillförsäkrades menniskan ett annat pröfningstillstånd, hwari hon kunde återfå hwad hon hade förlorat genom synden, nemligen Guds beläte och nåd. Denna anstalt eller Christi försoning är ett owilkorligt och allmänt eller universelt läkemedel för den syndiga menniskan. "Han war lammet, slagtadt, innan werldens grund lagd war," "icke allenast för wåra synder, utan ock för **hela werldens.**" Försoningens wälgerningar äro dels owilkorliga, dels wilkorliga. Bland de owilkorliga anmärka wi kroppens uppståndelse, "både de rättfärdigas och de orättfärdigas;" borttagandet af arfsyndens skuld, så att den icke tillräknas oß, och återupprättandet af menniskans förmåga att wända sig från synden och söka Guds nåd och barmhertighet genom Christus, genom "den saliggörande Guds nåd, som är uppenbarad för alla menniskor," "det **ljus** som upplyser alla menniskor, som komma i werlden." Bland försoningens wilkorliga wälgerningar äro: wåra synders förlåtelse, wåra hjertans förnyelse eller pånyttfödelse genom den helige Ande, wår andes heliggörelse, med ett ord wåra själars närwarande och ewiga salighet tillbjudes oß under wilkor af wår tro på Christus; att wi ångra wåra synder, tro på Herren Jesus Christus och frambringa lydnadens frukter. Derföre "tro wi på Gud, alla menniskors Frälsare, (dock) besynnerligen deras som tro" samt att "Christus gaf sig sjelf till en **återlösning för alla;**" dock likwäl "den som icke tror **skall blifwa fördömd.**"

Dessa åsigter om försoningen, ehuru de antagas af några andra, höra dock icke mindre till methodismens egendomligheter, skiljande den från hög-calvinisternas lära, hwilka antaga, att Christus dog endast för de utwalda. Methodisterna tro, i öfwerensstämmelse med hela skriftens innehåll och tendens, att lif och salighet fritt erbjudes hwarje menniska, och att Gud gifwer hwarje förnuftigt, answarigt wäsende tillräcklig nåd för att sätta detsamma i stånd att taga emot det tillbjudna lifwet och blifwa frälst, och på grund deraf uppfordrar Han hwarje individ att för sig sjelf wälja hwem han will tjena; förmanande och bedjande honom att wälja lifwet; men lemnande honom frihet att wälja döden. De tro, att Gud aldrig har och aldrig skall använda någon oemotståndlig inflytelse på någon person för hans frälsning*), men att ett allmänt tillbud och inbjudning göres till **alla,** hwilket alla hafwa samma frihet att emottaga och samma frihet att förkasta. Med rätta kan då Gud säga: "äro icke mina wägar lika?" och Paulus kan bekräfta, att "Han icke har anseende till personen," att Han är en Gud "utan partiskhet."

Således gifwer methodismen Guds nåd all pris och ära för menniskans frälsning och salighet, under det att den kastar hela skulden för syndarens försummelse och häraf följande förderf på honom sjelf. Han kunde hafwa kommit, men han "**wille icke.**" "Han kände sin pligt, men gjorde den icke." Häri skiljer

---

*) Man har sagt, att Sauli omwändelse war ett exempel på en oemotståndlig inwerkan af Gud. Men han blef på ett underbart sätt öfwerbewist om christendomens sanning och ingenting widare, ty han säger: „**jag war icke olydig mot den himmelska synen,**" wisande dermed, att lydnaden war helt och hållet friwillig å hans sida.

methodistkyrkan sig wäsendtligen och hufwudsakligen från alla calvinistiska kyrkor, från den gamla calvinistiska skolan, som med Calvin antog, att "Gud beslutade från all ewighet, hwilka Han wille frälsa, utan afseende på deras tro eller lydnad, samt tillika hwilka Han wille fördöma, utan afseende på deras otro och olydnad," och att "såwäl de utwaldas som de förkastades antal war så fast bestämdt afgjordt, att det kunde hwarken förökas eller förminskas." Intet under, att Calvin kallade det ett "**fasansfullt beslut.**" Dock hafwa de flesta calvinister i alla tider trott det, och i en eller annan form finnes det i deras trosbekännelser. De afwika icke mindre i werkligheten, ehuru något mindre skenbart, från de nya calvinisterna, som antaga, att "Gud har förut bestämt allt, hwad som sker, så att icke allenast ingenting sker utan Hans kunskap och tillåtelse; men ingenting sker utan att Han förut bestämt det, sjelfwa synden icke undantagen." De lära ockå, att Gud gifwer alla menniskor allmän nåd, eller en allmän kallelse, som aldrig någon lyder och hwilken de icke hafwa den nödwändiga moraliska förmågan att lyda; och dernäst lära de, att Han gifwer eller sänder till de utwalda en "särskild kallelse" eller "werksam nåd," såsom de uttrycka det, och alla sådana skola nödwändigt blifwa bewekta genom en slags oemotståndlig kraft. De lära, att de, som mottaga den **särskilda** kallelsen, äro icke mindre syndiga och ej heller mindre owärdiga än de, som endast hafwa en **allmän** kallelse. Jag frågade en gång en calvinistisk prest, om han trodde, att, om det hade behagat Gud att gifwa dem, som nu äro i helwete, samma nåd, som Han på ett betingadt sätt gaf dem, som nu äro i himmelen, de då skulle ha blifwit frälsta? Han swarade: "Jag hyser icke det minsta twifwel derom."

Huru kan då Gud wara hwad Paulus förklarar Honom wara: "en rättfärdig Gud," "utan anseende till menniskors personer?" Är sådant "**handlingssätt rätt?**" Säges det: Gud war ingen förpliktad, så hjelper dock detta saken icke det minsta. Om en man hade tre söner, alla lika owärdiga och lika behöfwande, och skulle bewisa stor ynnest emot de twå, men den tredje alldeles ingen, wore han då icke partisk? Och huru kan Gud straffa menniskor ewigt, derföre att de icke lydde evangelium, då de aldrig hade kraft att göra det? Om man säger, att det är blott deras förderfwade hjerta, som gör det moraliskt omöjligt för dem att lyda, så fråga wi: men förde de icke sina förderfwade hjertan med sig in i werlden; eller hafwa de någonsin haft den nödwändiga kraften eller nåden att förändra detta? Och om icke, är då skulden deras? Några, som icke hafwa kunnat finna sig wid dessa faseliga orimligheter, hafwa öfwergått till den motsatta ytterligheten, neka läran om det ursprungliga förderfwet, och påstå att menniskan har en naturlig förmåga oberoende af Andan eller Guds nåd att förändra sitt hjerta och lefwa ett heligt lif. Sålunda förorsakar en ytterlighet en annan. Hwem kan annat än beundra methodismens enkelhet och öfwerensstämmelse, isynnerhet när den betraktas i jemförelse med dessa **hemlighetsfulla hemligheter?** Wi måste tillstå, att methodismen synes oß likna ett skönt och harmoniskt system af evangelisk sanning.

Men, säger man, calvinistiska prester predika fri frälsning, fri nåd och fri wilja lika wäl som methodisterna! Detta erinrar mig om en anmärkning af en wördnadswärd och inflytelserik baptistprest, som war owanligt rättfram och uppriktig i alla sina yttringar, hwarföre wi akta och hedra honom. "De säga," sade

han, "att pastor B... predikar utkorelse och förutbestämmelse på förmiddagen och fri wilja och fri salighet på aftonen och att det ena motsäger det andra. Ganska wäl, jag finner (calwinsk) utkorelse och förutbestämmelse i biblen, och jag predikar den; det tillkommer icke mig att förena eller förlika Skriftens läror, utan att predika dem." Detta war ett högst berömwärdt erkännande att calwinsk utkorelse och fri frälsning äro oförenliga.

Methodisterna tro, att det är hwarje christens privilegium att ega Andans wittnesbörd; att hafwa "Anden wittnande med deras ande, att de äro Guds barn;" att de kunna weta sig wara upptagna hos Gud, i det de hafwa wittnesbördet i sina hjertan, som ropar: Abba Fader, och äro i stånd att säga med apostelen Johannes: "derpå wete wi, att wi blifwa i Honom och Han i oß af Anden, som Han oß gifwit hafwer." Detta är en af methodismens egendomligheter, och ehuru den nu för tiden medgifwes och stundom förswaras af andra, borde man dock komma ihåg, att för femtio år sedan, ansågos och framställdes methodisterna såsom en hop wilda **fantaster**, som påstodo, att de wißte, att de woro upptagna till barn hos Gud; och blefwo anklagade af alla calwinistiska kyrkor såsom prålande med sin fromhet, warande egenrättfärdiga, emedan de bekände, att de hade Andens wittnesbörd. De (nemligen calwinisterna) påstodo, att ingen kunde weta, om han war en christen eller icke; han kunde hafwa ett **swagt hopp**; men han måste wänta i owißhet till efter döden eller till domen; om det då wisade sig, att han war en af de utwalde, så war det godt, hwarom icke, så måste hans hopp förgås; och i samma mån, som en menniska war wiß om, att hon hade religion, war det troligt,

att hon war bedragen, och om hon wißte att hon hade den, så war hon säkert utan den.*) Men wi äro tacksamma, derför att en bättre åsigt har gjort sig gällande i närwarande tid, och wi hoppas att få se surdegen werka, tilldeß hela massan är genomsyrad. Må det emellertid icke förglömmas, att methodisterna woro de första i den nyare tiden, hwilka förswarade den läran, att wi kunna weta, att wi äro upptagna till barn hos Gud, och att de gjorde det på bekostnad af sitt anseende hos andra trosbekännare. Hwem skulle wilja wandra alla sina dagar i ett fruktanswärdt owißhetstillstånd utan att weta, om han wandrade wägen till himmelen eller direkte till helwetet? Intet under att de, som trodde detta, ansågo religionen såsom en bedröflig sak, såsom ett **fasansfullt mysterium**; men "jag wisar eder en kostligare wäg."

Läran om den christliga fullkomligheten eller hjertats helighet är en annan för methodismen egendomlig lära, och det war den som först tilldrog sig min uppmärksamhet. Det är för mig och för hwarje sann methodist ett särskilt wärde och wigt i läran om fullkomlig kärlek, och det är ett stort privilegium att sitta under **deras** predikan, som icke blott lära, utan också lefwa i åtnjutande af denna wälsignelse, och i synnerhet att wara en medarbetare med dem i ett sådant werk, nemligen att "utbreda skriftenlig helighet öfwer detta land:" ett werk, som är behagligt att utföra och herrligt att betrakta.

---

*) Detta är ungefär detsamma som: „tycker du dig hafwa tro, så har du ingen; men känner du att du ingen har, så är det ett bewis på, att du werkligen har.“

Methodisterna tro icke på någon **absolut** fullkomlighet. De tro, att menniskorna nödwändigt fortfara att här wara ofullkomliga i många saker. De kunna wara ofullkomliga i kunskap, och följaktligen utsatta för många mißtag både i tankar och handlingar. Men Gud dömer efter hjertat — bewekelsegrunderna — och när **detta** är rent, så antager Han oß, och tillräknar oß ingen synd, ehuru wåra gerningar äro ofullkomliga och till och med syndiga i sig sjelfwa, förutsatt att wi anwända alla de medel wi hafwa för att erhålla upplysning och kunskap om wår pligt. De tro, att menniskan, under det hon är i kroppen, är blottställd för synd och utsatt för frestelse, ty de lära, att "Christus blef frestad, dock utan synd." Men de tro, att det är allas privilegium att besitta den af Christus utlofwade wälsignelsen till de renhjertade, att de med David må bedja om "ett rent hjerta och en ny wiß ande," i förwäntan att erhålla det; att de kunna blifwa fullkomliga i kärleken — älskande Gud af **hela sitt hjerta** och sin nästa **såsom sig sjelfwa,** såsom Gud fordrar; och att de kunna bedja med Paulus (icke i otro, utan i orubbelig tro), att "Fridens Gud (måtte) helga dem öfwerallt, att hela deras ande och själ och kropp måtte wara behållen utan straff i wår Herras Jesu Christi tillkommelse."

Methodisterna tro, att det är alla christnas privilegium att åtnjuta helgelsens eller den fullkomliga kärlekens wälsignelse i detta lifwet, och det af följande skäl: 1 Gud är oändligt kärleksfull och önskar och åtrår att tilldela menniskan den största möjliga grad af lycksalighet. Men menniskan kan endast åtnjuta en sådan lycksalighet, när hon är helig, eller befriad från sin fiende synden, och återställd till Gudsbelätet, som består i "rättfärdighet och sann helighet." 2 Gud

är frälsningens upphofsman, Jesus Christus är offret för menniskans synd, den helige Ande är hennes Heliggörare; och hwem wågar säga, att en frälsning, för hwilken förjes af hela Treenighetens förenade werksamhet, skulle ännu wara otillräcklig att frälsa från all synd? att den oändligt wise och helige Frälsaren har åtagit sig att frälsa menniskan och mißlyckats att föranstalta för henne en fullständig eller fullkomlig frälsning från synd? 3 Guds ord fordrar det: "Du skall älska Herren din Gud af allt ditt hjerta och af all din själ och af all din håg och din nästa såsom dig sjelf." "Waren heliga, ty jag Herren eder Gud är helig." "Waren fördenskull fullkomliga, såsom eder himmelske Fader fullkomlig är." Sammanhanget wisar, att det är fullkomlighet i kärlek, som fordras. De tro icke, att Gud fordrar mer af menniskan, än Hans nåd sätter henne i stånd att utföra, ty Han säger: "Det utkräfwes af menniskan efter hwad hon har och icke efter hwad hon icke har." 4 Men det **lofwas** lika stor helighet genom Christus, som det fordras af Hans ord. "Och Herren din Gud skall omskära ditt hjerta, att du **skall älska** Herren din Gud **af allt ditt hjerta**" (5 Moseb. 30: 6). "Och jag will gjuta rent watten öfwer eder och I skolen blifwa rena, från alla edra orenheter och från alla edra (stygga) afgudar will jag rensa eder. Och jag will gifwa eder en ny ande uti eder och borttaga stenhjertat utur edert kött och gifwa eder ett hjerta af kött. Jag will gifwa min Ande i eder och göra ett sådant folk af eder, som i mina bud wandra och mina rätter hålla och derefter göra" (Hez. 36: 22—27). "Och Jesu Christi hans Sons blod renar oß från all synd" (1 Joh. 1: 7). Widare: "Om wi bekänna wåra synder, Han är trofast och rättwis, att Han förlåter oß synderna och **renar oß**

från all orättfärdighet" (1 Joh. 1: 9). Och aposteln förklarar att det war just för detta ändamål, nemligen att han skulle helga sitt folk — som Frälsaren utgaf sig till lösepenning för wåra synder: "Såsom ock Christus älskade församlingen och hafwer utgifwit sig sjelf för henne, på det Han henne helga skulle, och hafwer gjort henne ren i wattnets bad genom ordet, på det Han skulle beställa sig sjelf en församling, den herrlig är, den ingen fläck eller skrynka hafwer eller annat sådant, utan att hon skulle wara helig och **ostrafflig**" (Eph. 2: 25—27).*)

5. Om detta bad Frälsaren, apostlarna och profeterna. Frälsaren bad i sin sista bön på jorden för sina lärjungar, sägande: "Helga dem i din sanning, ditt tal är sanning" (Joh. 17: 17). Paulus bad till förmån för Thessalonicenserne: "Men sjelfwer fridens Gud helge eder öfwer allt, att eder hele ande och själ och kropp måtte wara behållen utan straff i (icke efter) wår Herres Jesu Christi tillkommelse" (1 Thess. 5: 23). Aposteln beder här i de mest tydliga uttryck om den fullkomliga helgelsens wälsignelse i detta lifwet, och tillägger: "Han är trofast, den eder kallat hafwer, den det **ock wäl fullbordar.**" I sitt bref till Epheserna säger han: "Fördenskull böjer jag mina knän till wår Herres Jesu Christi Fader, den der rätte Fadren är öfwer allt det Fader heter i himmelen och på jorden, att Han wille gifwa eder kraft efter sin herrlighets rikedomar, att I starke warden genom Hans Ande, till den inwärtes menniskan, att Christus må bo genom tron i edra hjertan, stadeligen rotade och grundade i kärleken, att I mågen begripa **med**

---

*) Se widare följande skriftställen: Es. 1: 18, 25; Jer. 33: 8; Ps. 74: 1; 119: 136; Tit. 2: 14; Joh. 4: 16—18.

alla helgon, hwad bredden och längden och djupet och höjden är, och dermed känna Christi kärlek, den all kunskap öfwergår, på det I mågen uppfyllde warda med allehanda Guds fullhet. Men Honom, som rikligen förmår göra, öfwer allt det wi bedje eller tänke, efter den kraft som werkar i oß; Honom ware ära i församlingen genom Jesus Christus från ewighet till ewighet! Amen" (Eph. 3: 14—21). I brefwet till Ebreerna säger han: "Men fridens Gud, som igenfört hafwer ifrån de döda den stora fåraherden genom det ewiga testamentets blod, wår Herre Jesus Christus, **Han göre eder skickliga** (rättare: fullkomlige) **uti allt godt werk till att göra sin wilja** och skaffe uti eder, hwad Honom täckeligt är genom Jesus Christus, hwilken ware ära af ewighet till ewighet! Amen" *) Ebr. 13: 20, 21). Hwem wågar nu säga, att Frälsaren och Paulus icke bådo i tron eller att deras böner aldrig blefwo hörda? 6 Apostlarna och många af de första christna lefde i besittning af denna wälsignelsen. Paulus säger: "Andans lag, som lif gifwer i Christus Jesus, hafwer gjort mig fri från syndens och dödens lag" (Rom. 8: 2). "Jag är korsfäst med Christus, men jag lefwer, dock icke nu jag, utan Christus lefwer i mig" (Gal. 6: 14; 2: 20). Och widare: "I ären wittnen och äfwen Gud, huru **heligt,** huru rättfärdigt och **ostraffligt** wi umgingos med eder, som trodden" (1 Thes. 2: 10). **) En skara af wittnen hafwa framstått i kyrkan, hwilka burit wittnesbörd om denna läras sanning, både genom att wittna med sina läppar för Guds nåds ära och genom att wisa

---

*) Se widare: Matth. 6: 10; Ps. 51: 2, 7, 10.

**) För widare ex.: se Job 1: 1; Luk. 1: 6; Phil. 3: 15; Ps. 37: 37; Matth. 5: 8.

med sitt gudeliga lefwerne, att Christi blod renade dem från all synd. De hafwa lefwat, fröjdande sig **i fri och fullkomlig** frälsning, och när dödens bud kallade dem, hafwa de gått hädan i triumferande tro efterlemnande sitt döende intyg till förmån för helgelseläråns sanning och wälsignelse. "Hwar och en, som hafwer detta hopp i Honom, han renar sig, såsom Han ock ren är" (1 Joh. 3: 3). Detta är methodismens lära till skilnad från andra bekännelser, som göra det sjunde kapitlet af Romarebrefwet till måttstock för sin christendom. I detta kapitel beskrifwer Paulus ögonskenligen den om synd öfwertygade menniskans tillstånd, hwilken förgäfwes sökte rättfärdiggörelse genom lagens gerningar i stället för genom evangelii nåd. Inga ord kunna mera träffande och fullständigt beskrifwa det oförändrade, otrogna hjertats tillstånd, än de, som apostelen brukar i den fjortonde versen af detta kapitel nemligen: "**Jag är köttslig, såld under synden.**" Det finnes icke ett enda ställe i biblen, som framställer syndares tillstånd såsom mera förderfwadt och förtappadt. Huru olika skildrar ej Paulus den christne i det följande kapitlet: "Så är nu ingen fördömelse för dem, som äro i Christus Jesus, de som icke wandra efter köttet, utan efter anden. Ty andens lag, som lif gifwer i Christus Jesus, **hafwer gjort mig fri från syndens och dödens lag**" (Rom. 8: 1, 2). Och derefter angifwer han skälet derför: "Ty det som **lagen icke kunde åstadkomma,** i det han wardt förswagad af köttet, det gjorde Gud, sändande **sin egen Son** i syndeligt kötts liknelse och **fördömde synden i köttet genom synd, på det den rättfärdighet, som lagen äskar, skulle warda fullbordad i oß, som icke wandra efter köttet, utan efter anden**" (Rom. 8: 3, 4). Men denna läras motståndare säga, att in-

gen menniska lefwer ett ögonblick utan synd. Deremot swara wi: hwad kan då den största syndare mer göra än synda hwarje ögonblick? Men heter det, "bibeln säger, att ingen menniska lefwer utan att synda." Detta säger bibeln ingenstädes, utan den säger: "det är ingen menniska som icke syndar" (1 Konungab. 8: 46). Och apostelen Johannes har upprepat samma sak, sägande: "Säge wi, att wi hafwa ingen synd, då bedraga wi oß sjelfwa" (1 Joh. 1: 8) och han har strax nedanför i samma kapitel förklarat båda delarna, sägande: "Säge wi, **att wi hafwa icke syndat,** då göra wi Honom till ljugare och Hans ord äro icke i oß" (1 Joh. 1: 10). Det är: om wi säga, att wi inga synder hafwa, att få förlåtna eller att wi icke hafwa behof af förlåtelse, så bedraga wi oß sjelfwa, och göra Honom till ljugare, som har förklarat, att "alla hafwa syndat och äro utan berömmelse inför Gud."

Under det de således stödja sig wid detta bräckliga rör, såsom en ursäkt för att fortlefwa i synden, klagande öfwer sin egen andliga slöhet, utropa methodisterna med ett herrligt hopp: "om wi bekänna wåra synder, Han är trofast och rättwis, att Han förlåter oß synderna och **renar oß af all orättfärdighet,**" eller förklara de med samma apostel, triumferande och till Guds nåds förherrligande: "Jesu Christi Hans Sons blod renar oß från **all synd.**" Hwem kan wara i twifwel om, hwilken af dessa läror han skall antaga, då han betänker antingen den auktoritet, hwarpå de hwila, eller sjelfwa lärornas natur och beskaffenhet? Hwilken af dem motswarar bäst menniskans behof? Hwilken af dem stämmer bäst öfwerens med Hans karakter, som är frälsningens gudomlige upphofsman och i hwilken all gudomens fullhet lekamligen bodde?

Skulle han åtaga sig att frälsa menniskan, att draga omsorg för hennes frälsning, och lemna detta werk ofullkomnadt, att först blifwa fulländadt genom döden eller genom något annat medel? Nej, nej! Wi hafwa en fullkomlig Frälsare, en fullkomlig försoning för synden; en fullkomlig frälsning föranstaltad för menniskornas själar och **nu** oß tillbjuden utan penningar och för intet.

Men under det methodisterna tro, att det är allas privilegium att besitta "den helgelse, utan hwilken ingen får se Herren," tro de och lära beständigt, att det är allt af nåd, fri, oförskylld nåd, **genom tron** på Christus Jesus. De tro också, att den endast kan bibehållas genom en beständig utöfning af samma nåd, nemligen af tron, som **werkar genom** kärleken. De warna alla beständigt: "den som står se till, att han icke faller." "Ty den rättfärdige skall **lefwa** af tron," lika wäl som han blifwer rättfärdiggjord och helgad genom tron.

De tro också, att det är möjligt för en christen att falla ifrån nåden, hwilken grad han än må hafwa uppnått, äfwen den högsta i denna werlden, ja falla så, att han till slut förtappas eller "blifwer förkastad." Häri afwika de från alla calvinister, som hylla den läran "en gång i nåden, alltid i nåden," eller att en en gång omwänd menniska är likaså säker på himmelen som de herrliggjorda helgonen derstädes. Men methodisterna tro, att christna kunna falla, emedan de ännu äro i ett **pröfningstillstånd,** hwilket det icke kunde wara, om det icke wore någon möjlighet för dem att blifwa förtappade.

En christen lefwer af tron, och tron är en frivillig själsutöfning, nemligen handlingen att tro. Kraften att tro är Guds gåfwa, men utöfwandet af

denna kraft eller nådegåfwa är wår egen friwilliga handling; och emedan en christen kan upphöra att tro, så kan han också upphöra att lefwa andligen, och om han dör i detta otrons eller olydnadens tillstånd, som han wisserligen är utsatt för, är han lika säkert förtappad som hwarje annan otrogen. "Ingalunda," sade en baptistprest, "Gud skall aldrig tillåta, att en affälling dör i det tillståndet." Om nu detta är sannt, så har en affälling ingenting annat att göra för att lefwa beständigt, än att se sig wäl före att han icke blir omwänd igen. En här af sådana skulle då eröfra werlden, ty kulor och krut kunde icke göra dem skada.

Men bibeln säger uttryckligen, att fara är förhanden, och höjer öfwerallt sin warnande röst, förmanande oß att icke falla. Skriften berättar om englarna, "som icke bewarade sitt ursprungliga tillstånd," utan föllo från sin höga och heliga ställning; den berättar för oß om Adam och Eva, hwilka föllo i paradiset, och apostlen hänwisar oß till de upproriska judarna, som föllo i öknen, i det han säger: "Käre bröder, jag will icke dölja för eder, att wåra fäder woro **alla** under skyn, alla gingo de genom hafwet, och alla wordo de under Moses döpta i skyn och i hafwet, och hafwa alla enahanda andelig dryck druckit, ty de drucko af den andeliga klippan, som dem medföljde, hwilken **klippa war Christus**. Men många af dem woro icke Gudi behagliga, ty de wordo nederslagna i öknen. Men detta är oß skedt till exempel, att **wi** icke skola hafwa begärelse till det ondt är, såsom de begärelse hade. Allt sådant wederfors dem, till ett **exempel,** men **det är oß skrifwet till en förwarning,** på hwilka werldens ände kommen är. Derföre den som låter sig tycka han står, **han se till att**

han icke faller" (1 Cor. 10: 1—6). Den som aldrig stod, kunde aldrig wara i **fara** att falla. Evangelisterna berätta oß om Judas, en af de tolf, "som genom sin förbrytelse afföll från sin apostlawärdighet, och gick bort och hängde sig sjelf." Hezekiel säger: "Om den rättfärdige wänder sig ifrån sin rättfärdighet, och gör det ondt är, och lefwer efter all den styggelse, som en ogudaktig gör, skulle han lefwa? Ja, all hans rättfärdighet, som han gjort hafwer skall intet ihågkommen wärda, utan **han skall dö uti sin öfwerträdelse och synder, som han gjort hafwer.**" (Hez. 18: 24). Och detta är icke, såsom det säges, att anse, såsom en rättfärdighet efter lagen, och icke af nåd, ty det heter: "När den ogudaktige wänder sig ifrån sin orättfärdighet, som han gjort hafwer, och gör nu rätt och wäl, han warder behållande **sin själ lefwande**" (Hez. 18: 27). Nu förlåter lagen aldrig, men här lofwas förlåtelse, derföre är det af nåd, och icke en rättfärdighet af lagen. Frälsaren säger: "Hwilken som icke blifwer i mig, han skall bortkastas såsom en gren och förtorkas, och man binder dem samman och kastar i elden och de brinna" (Joh. 15: 6). När Paulus skrifwer till Timotheus, talar han om några, som "hafwa lidit skeppsbrott på tron," om andra som hafwa sin dom, "derföre att **de den första tron brutit hafwa**" (1 Tim. 5: 12). Och i brefwet till Ebreerna säger han: "Ty det är omöjligt, att de som en gång upplyste äro och smakat hafwa den himmelska gåfwan och delaktige wordne äro af den helige Ande, och smakat hafwa det goda Guds ord och den tillkommande werldens kraft, om de affalla och på nytt sig sjelfwa korsfästa Guds Son och för spott hålla, att de skola igen förnyas till bättring." (Ebr. 6: 4—6.) De menniskor, som här omtalas,

äro uppenbart sådana, som hafwa blifwit omwända och warit delaktiga i evangelii höga förmåner, men som hafwa affallit från christendomen, om hwilka det icke är något widare hopp, sedan de förkastat den **enda** Frälsaren. Widare: "Ty om wi sjelfwiljande synda, sedan wi förstått hafwa sanningen, då står oß intet offer igen för synderna" (Ebr. 10: 26). o. s. w. Och widare: "Den rättfärdige skall lefwa af tron, och hwilken sig undandrager, han skall icke behaga min själ" (Ebr. 10: 38). Och apostelen Paulus säger om sig sjelf: "Jag späker min lekamen och underkufwar honom, på det jag icke predikar androm och warder sjelf straffelig" (bortkastad). Apostelen Petrus säger också: "Derföre käre bröder, lägger eder hellre winning om, att I gören eder kallelse och utkorelse fast, ty **om I det gören** (se föregående), så fallen I icke någon tid" (2 Petri 1: 10). Här talas om dem, som äro kallade och utkorade, men deras kallelse och utkorelse kan endast blifwa **slutligen afgjord**, om de fortfara i trons lydnad. Att säga, att det är ingen werklig fara för, att en christen kan falla, när man betraktar dessa skriftställen, är detsamma som att beskylla Gud för, att han söker injaga fruktan hos sina barn, då det icke är någon fara eller något ondt att frukta. Hwem wågar nu, gentemot dessa uppenbara sanningar och skriftställen, påstå, att ingen, som en gång är en christen, skall blifwa ewigt förtappad? Är det icke ömkeligt att, då menniskorna äro så benägna till affall, uppmuntra dem dertill genom att säga dem, att det är ingen fara: "en gång i nåden, alltid i nåden." Och sålunda hörde jag en baptistprest säga, då han predikade öfwer detta ämne, att "han trodde, att christna i ett affallstillstånd ofta förherrligade Gud lika mycket, som när de lefde ett friskt

religiöst lif, ty då wisade de sin fasthet och sina principer." Och hwarföre icke, om de allenast utföra Guds wilja och beslut? Hwad är detta annat än att uppmuntra menniskor till affall? Men det swaras: ingen menniska kan weta med wißhet, om hon är "i nåden" eller en christen, och derföre, om hon affaller, så är det ett bewis för, att hon har blifwit bedragen. Men detta är rentaf ett förnekande af skriftens lära om "Andens wittnesbörd." Till sådana ömkeliga konstgrepp drifwer calvinismen sina förswarare. Huru helt annorlunda är ej deremot evangelii enkelhet, som är så klar, "att de fåwitska icke behöfwa derom wille fara."

Intet är mera klart för oß, än att hela det calvinistiska systemet, hwaraf detta är en del, har rentaf till tendens att oreda och förwirra **dens** sinne, som allwarligt söker sanningen, och att det i hög grad förswagar och går ut på att tillintetgöra all känsla af personligt answar både hos den helige och syndaren. Syndaren resonerar helt naturligt sålunda: "Om jag skall blifwa frälst eller erhålla en werksam kallelse, så skall jag blifwa frälst såwäl som alla de andra, som hafwa samma kallelse; och om jag icke skall blifwa frälst, så tjenar det till ingenting att försöka; ty den förutan har ingen eller skall ingen någonsin blifwa frälst; och då denna är alldeles owilkorlig, eller gifwes åt hwem Gud will, så kan jag ju helt lugn wänta, till deß den kommer, om den annars kommer alls." De christna stå på samma grund, i det de tro, att det är ingen fara; **ty** "engång i nåden, alltid i nåden." Detta hindrar mycket de christnas nit och trohet och leder snörrätt till läran om det oundwikliga ödet, och följaktligen till universalism och slutligen till uppenbar otro. Detta bekräftas

icke blott af en mängd personers lefnadshistorior, som genom calvinismens ultra åsigter blifwit drifna till unitarianismen, universalismen och i många fall till uppenbar otro; utan äfwen Nya-Englands religionshistoria är ett afgörande bewis på sanningen af wårt påstående. Ty hwarest hafwa calvinismens öfwerdrifna åsigter warit så allmänt herrskande som i Nya-England (New England States)? Och ingenstädes har universalismen och dermed beslägtade willfarelser haft sådan framgång som der. Wi twifla icke, att de skulle hafwa fortfarit att utbredas, till deß de skulle hafwa öfwerswämmat hela landet, om icke en renare lära hade i rätt tid blifwit införd — **sanningens och öfwerensstämmelsens surdeg,** som icke allenast finnes bland methodisterna, utan äfwen genom dem i mer eller mindre mån genomsyrat alla evangeliska kyrkor i Nya-England. Detta har werkat en moralisk revolution, icke mindre werklig derföre att den icke alltid eller knappast någonsin blifwit erkänd t. o. m. af dem, som dock deraf hemtat werklig nytta. Hwem wet icke, att sjelfwa calvinisternas predikan, ehuru deras bekännelse är calvinistisk, är alldeles olika med hwad den war för trettio eller femtio år sedan? Wi skrifwa icke detta i ond mening eller af owänligt sinne, långt derifrån. Mycket godt har blifwit uträttadt af calvinister, och de werka ett stort werk i denna tiden, genom att sprida evangelium öfwer werlden. Ibland dem äro en mängd af ädla och talangfulla män, hwilka arbeta uppriktigt, och i många fall med framgång, för werldens omwändelse till Christus. Och **hjertligt** önska wi dem Guds wälsignelse; ty wi hafwa ingenting af den anden, som wille förbjuda en menniska, hon ware hwilken som helst, att utdrifwa djeflar, medan hon icke följer oß. Men såsom Methodi-

ster tro wi, att det goda de (calvinisterna) uträtta är frukten af de **stora evangeliska grundsanningar,** hwilka de hålla och försware med berömwärdt nit, heldre till trots af deras calvinism, än såsom en följd af dem. Och detta factum, att wid alla tillfällen af religionsrörelser ibland dem (så långt wår kännedom sträcker sig) calvinismens egendomliga läror äro för tillfället åsidosatta och en renare och enklare lära, icke olik methodisternas predikas, är ett starkt bewis för sanningen i wårt påstående.

Här kan det wara på sin plats att anföra en kort skildring om utkorelseläran, sådan den läres af methodistkyrkan. Det har ofta blifwit sagt, att methodisterna icke tro på utkorelsen; men det är ett mißtag. De tro på, hwad de anse wara bibelns lära om utkorelsen; men icke på calvinistisk utkorelse. De tro, nemligen, att Gud icke har förutbestämt och förordnat "allt hwad som sker," utom wissa ting, såsom det att han wille göra menniskan till en fri moralisk agent och i alla hänseenden behandla henne såsom sådan; att Han wille föranstalta en **full** och **fri** frälsning för **alla menniskor,** och tillbjuda den åt alla, utan anseende till personen, samt att den, som tror och lyder evangelium, skall warda salig; men den, som icke tror, skall warda fördömd.

I skriften omtalas tre slags utkorelse, nemligen personer, utwalda eller utkorade för att utföra ett särskildt werk eller en särskild angelägenhet, så till exempel war Cyrus Guds utwalde eller utkorade att återuppbygga templet; och Paulus att predika evangelium för hedningarna. Det andra slags utkorelse, som omtalas, är utkorelsen af nationer eller klasser af menniskor till åtnjutandet af wissa förmåner, så till exempel blefwo judarna eller Jakobs efterkommande ut-

walda framför Esaus för att åtnjuta de särskilda privilegier, hwilka anförtroddes detta folk, såsom mottagandet af lagen, bewarandet af kunskapen om den sanne Guden och Hans ord, och Christi födelse efter köttet, "hwilken är Gud öfwer allting." Detta är en nationalutkorelse och innefattar icke nödwändigt själens slutliga frälsning; ty wi weta, att många af dessa utwalda judar omkommo för sina synders skull (se 1 Cor. 10 kapitlet). Ett annat exempel på detta slags utkorelse är hedningarnes kallelse eller utkorelse wid Christi och apostlarnas tid till att åtnjuta samma förmåner under evangelium som judarna. Om denna utkorelse skrifwer Paulus i sitt bref till Romarna och Epheserna, såsom man tydligt kan se wid genomläsandet om man har detta faktum framför sig, och detta skall gifwa en riktig och tillfredsställande förklaring på alla de ställen, som blifwit ansedda som calvinismens starkaste stöd. Paulus skrifwer i Romarebrefwet till judar, hwilka woro storligen mißnöjda med den tanken, att hedningar skulle genom evangelium ställas lika med dem, och isynnerhet att de skulle blifwa "afbrutna" och hedningarna inympade. Paulus söker wisa dem, att de blefwo afbrutna eller förkastade för sin otro skull, och att hedningarnas utkorelse icke blott war förnuftsenlig och rätt, utan också att den war i enlighet med Guds förutbestämmelse och afsigt, samt i fullkomlig öfwerensstämmelse med Guds delningssätt med **judarna**, i det han kallade eller utwalde dem framför Esaus efterkommande. Han talar icke om individer, utan om naitoner. Med afseende på Jakob och Esau skall man inse om man beaktar sammanhanget och stället hos Malachias, hwilket aposteln citerar, att han talar om deras efterkommande. Han säger: det blef sagdt till henne: "den större skall tjena

den mindre" Rom. 9: 12. Men nu är det icke sannt, att Esau någonsin i egen person tjenade Jakob, utan Esaus **efterkommande** tjenade Jakobs **efterkommande.** Hos Malachias heter det: "Men jag hatade Esau och gjorde hans berg alldeles öde och hans arf drakarna till en öken" Mal. 1: 3. Detta blef hwarken uttaladt eller uppfyldt med afseende på Esaus personliga arf, utan med afseende på hans efterkommande, Edomiterna. "Man måste betänka 1) att det här icke talas ett ord hwarken om Jakobs eller Esaus **ewiga tillstånd;** 2) att hwad som säges angår endast deras **jordiska besittningar;** och 3) att det alldeles icke angår de **twå bröderna,** utan deras **efterkommande**" (se d:r A. Clarkes kommentar öfwer dessa ställen och detta ämne i allmänhet). Ett annat, och det enda slag af personlig utkorelse till ewigt lif, som finnes i bibeln, är utkorelsen af nåd, omfattande alla, som tro och lyda evangelium; eller som aposteln Petrus säger: "utkorade efter Guds Faders försyn (förutwetande) **genom** Andens helgelse till lydnaden och Jesu Christi blods stänkelse." Wesley säger: "Strängt taget, finnes det icke **förutwetande** mera än **efterwetande** hos Gud; utan alla ting äro kända af Honom såsom **närwarande** från ewighet till ewighet. **Utkorelse** i skriftenlig mening är, att Gud gör något, hwaruti wår förtjenst eller kraft har ingen del. Den sanna förutbestämmelsen eller det af Gud förut fattade beslutet är: 1) Den som tror skall blifwa frälst från syndens skuld och herrawälde. 2) Den som blifwer trogen intill änden skall blifwa frälst ewinnerligen. 3) De som **undfå** trons dyrbara gåfwa blifwa derigenom Guds barn; och eftersom de äro barn skola de undfå helighetens ande för att wandra, såsom ock Christus wandrade. Genom hwarje del af denna Guds be-

stämmelse gå **löfte** och **pligt** hand i hand. Allt är fri gåfwa; och dock är gåfwan sådan, att den i sitt slutliga utfall beror af wår lydnad mot den himmelska kallelsen. Men någon annan förutbestämmelse än denna, ware sig till ewigt lif eller ewig död, wet skriften ej om, isynnerhet som 1) en sådan är ett grymt anseende till personen; ett orättwist upptagande af en och ett lika orättwist förkastande af en annan: den är ren **djurisk partiskhet,** men icke oändlig rättwisa. 2) Den är icke skriftens **klara** lära (om den wore sann) utan fast heldre oförenlig med det uttryckligt skrifna ordet, hwilket talar om Guds allmänna nådestillbud; enär Hans kallelser, löften och hotelser äro alla **allmänna.** 3) Wi uppmanas deri att wälja lifwet, och wi straffas då wi icke göra det. 4) Den är oförenlig med ett pröfningstillstånd, såwäl för dem, som **måste** blifwa frälsta, som för dem som **måste** blifwa fördömda. 5) Den har farliga följder."

Tredje Kapitlet.

Sakramenterna.

Wi skola nu behandla Methodist-kyrkans åsigter rörande sakramenterna: dopet och Herrans nattward.

I läran om dopet är methodisterna pædobaptister (det will säga: de antaga barndopet). Och änskönt de icke göra dessa åsigter om de passande föremålen för dopet eller dopsättet, till måttstock för kommunion eller upptagande i kyrkans gemenskap, dock tro de, såsom ett samfund, att dopet är både ett tecken och ett insegel, ett utwärtes och synligt tecken på ett

inwärtes och osynligt nådewerk, utfördt i hjertat af Anden. Det är ett **tecken** på den rättfärdighet, som wi hafwa genom nådaförbundet. Det är också ett tecken och insegel på det förbundet mellan Gud och wåra själar, ett högtidligt och offentligt erkännande å wår sida af detta förbundsförhållande och följaktligen af deß förbindelser. Det är en offentlig bekännelse af wår tro på Christus den ende Frälsaren.

Att troende och deras späda barn äro rätta föremål för dopet anse de wara uppenbart af följande bewis:

1) Dopet blef uppenbarligen ansedt af Christus och apostlarna såsom trädande i stället för omskärelsens ceremoni, likasom nattwarden medgifwes wara kommen i stället för påskalammet. Som den förstnämnda ritus (nemligen omskärelsen) gällde troende och deras barn, så borde man wäl förwänta att dopet, som trädde i deß ställe, skulle också utsträckas till dem, så wida det icke hade blifwit förbjudet; men ett sådant förbud finnes icke. Om de troendes små barn då woro berättigade till omskärelseförbundets förmåner, så äro de wäl nu berättigade till döpelseförbundets. Det må här erinras, att det förbund, hwars insegel omskärelsen war, är i alla **wäsendtliga** delar detsamma som det förbund, hwars insegel dopet är. Det är fördenskull icke, såsom några påstå, en ritus af det gamla förbundet och som följaktligen icke längre är i bruk; utan det är det abrahamitiska trosförbundets ritus eller insegel. Abraham undfick "omskärelsens tecken för ett insegel till trons rättfärdighet, hwilken han hade i förhuden," "Abraham trodde Gud och det wardt honom räknadt till rättfärdighet." Kyrkan är fördenskull wäsendtligen densamma nu, som då; endast att deß principer hafwa blifwit mera fullstän-

digt utwecklade, fullkomnade och förda i ljuset genom evangelium, och i allting afpassade efter deß nuwarande tillstånd under den evangeliska hushållningens fullhet. Följaktligen har **antingen** en af kyrkans mest utmärkta ritus blifwit alldeles förlorad, eller följer den mera förnuftiga slutsatsen, att dopet har kommit i omskärelsens ställe. Likasom fördenskull den ursprungliga ritus utsträcktes till barnet, så skulle äfwen den, som kom i deß ställe, blifwa det (så wida det icke blifwit förbjudet, hwilket icke ens blifwit påstått). Följande ord af Paulus i hans bref till Colosserna afgöra förhållandet mellan dop och omskärelse: "I hwilken I ock omskurne ären med den omskärelse, som sker utan händer, då I afladen syndakroppen i köttet, nemligen med Christi omskärelse, i det att I med honom begrafna ären genom dopet." Col. 2: 11. Lärer då någon eder, att I skolen omskäras? Detta är wår omskärelse nemligen dopet. Detta war den första kyrkans åsigt. Justinus Martyr, som lefde 40 år efter apostlarna, säger: "Wi, som genom Honom (Christus) hafwa tillträde till Gud, hafwa icke undfått denna köttsliga omskärelse, utan en andlig omskärelse, och wi hafwa mottagit den i dopet." Widare säger han: "**Wi äro omskurna genom dopet med Christi omskärelse.**"

2) Barn förklaras af Christus wara medlemmar af Hans rike (samfund). "Låter (de **små**) barnen komma till mig och förmener dem icke, ty sådana hörer himmelriket till." Om de äro innefattade under nådesförbundet, som nästan alla i denna tid bekänna sig tro, hwarföre då neka dem detta förbunds ritus och insegel?

3) Frälsaren befallde sina lärjungar att "gå ut och lära d. ä. (göra lärjungar af) alla folk döpande

dem" o. s. w. Dessa lärjungar woro bekanta med det sätt, hwarpå proselyter gjordes till den judiska religionen, och de måste naturligtwis antaga, att de skulle gå ut och göra proselyter för Christi religion på samma sätt, då de hade fått anwisning att bruka samma ceremoni, så wida de icke hade fått en motsatt befallning, hwarom det icke finnes någon antydning; och judarnes sed war att upptaga föräldrar och deras barn genom dopet såsom proselyter. De wille naturligtwis bruka samma förfaringssätt med dem, som blefwo omwända till den christna religionen.

4. Det säges i skriften, att apostlarne döpte **deras** hus (familjer), som **trodde**. Lydia och fångwaktaren tjena som exempel derpå. Dessa händelser framställas på ett sätt, som naturligen måste föranleda läsaren tro, att barn blefwo döpta. Detta, ehuru icke absolut säkert, är dock mycket sannolikt, då familjer i allmänhet till en del bestå af barn. Petri uttryck på Pingstdagen har samma syftemål, ty under det han wände sig till judarne, som alltid hade ansett sina barn såsom innefattade under förbundets förmåner, säger han: "Ty eder är löftet gjordt och **edra barn**" o. s. w. Hwem kan tro, att judarne, utan den minsta motsägelse eller inwändning, skulle hafwa uppgifwit en förmån och instiftelse, för hwilken de alltid hade haft den mest wördnadsfulla och innerliga tillgifwenhet? Och dock egde alldeles ingen oenighet rum öfwer detta ämne mellan de troende judar och den första församlingen. Jag ser en hop judiska föräldrar, som hafwa antagit christendomen, och som i öfwerensstämmelse med seden och pligten i alla kyrkans flydda tider, komma att frambära sina barn för Gud; men lärjungarne förmena dem af en eller annan orsak. De wädja till mästaren. En wig=

tig fråga skall nu afgöras, en fråga af största intresse för hwarje jude, nemligen om deras barn skulle tillerkännas den **christna** kyrkans intagningsritus eller ej? Frälsaren swarar: "Låter barnen komma till mig och förmener dem icke, ty sådana hörer Guds rike till." Frågan är afgjord, judarne tillfredsställda och deras barn erkända. Ingen oenighet egde rum öfwer detta ämne under elfwa hundra år.

5. Att hela den första kyrkan brukade barndopet bewisas af följande citater ur de äldsta kyrkofäderna. Justinus Martyr, som lefde fyratio år efter apostlarna, säger, i det han talar om kyrkans medlemmar: "en del af dessa woro sextio eller sjuttio år gamla, hwilka warit Christi lärjungar från deras **spädaste barndom,**" följaktligen måste de hafwa blifwit gjorda till lärjungar (d. w. s. döpta) i apostlarnes tid. Sålunda är bruket af barndopet i apostlarnas tid bewisadt af en af de äldsta och trowärdigaste christna skriftställare. Ireneus, en lärjunge af aposteln Johannes, säger: "Christus kom för att frälsa alla, som genom honom döpas till Gud: dibarn, barn, ynglingar och äldre." Origenes, som föddes i andra århundradet säger: "kyrkan har erhållit den traditionen **från apostlarna,** att dopet bör meddelas små barn." Tertullianus bär ocksä wittnesbörd om bruket af barndopet. Cyprianus, som äfwenledes war född i andra århundradet, säger, att "sextiosex biskopar, hwilka woro församlade i Karthago, hade denna frågan framställd för sig, om barn borde döpas, innan de woro åtta dagar gamla; de beslöto enhälligt, att intet barn borde hindras från dopets förmåner." Gregorius från Nazians i det fjerde århundradet säger: "hela kyrkan brukar barndopet, det har icke blifwit infördt genom kyrkomötebeslut, utan har alltid

warit i bruk." Pelagius förklarade, att han "aldrig ens hört någon gudlös kättare som påstått, att barn icke skulle döpas." Ambrosius och Augustinus, den tidens största män, aflägga bestämdt wittnesbörd om bruket af barndopet ända från början. Augustinus säger: "det har icke kommit genom något kyrkomötes beslut eller genom någon auktoritet, **sednare** eller **ringare** än apostlarnas."

Barndopets ålder, bewisadt med dessa citater af de gamla fäderna, utgör ett owedersägligt bewis för deß gudomliga auktoritet. Om de troendes späda barn icke blifwit döpta i apostlarnas dagar, när begynte då detta bruk? Om det infördes efter den apostoliska tiden, så måste det hafwa warit en stor förändring. Men ingen anmärkning göres af någon skriftställare, om deß införande, ej heller om någon strid, som dock nödwändigt måste uppkommit genom en sådan förändring; ej heller synes det att någon någonsin betwiflat deß riktighet eller giltighet förrän i tolfte århundradet, då det angreps af Peter af Bruis, en fransman, hwars anhängare kallades Petrobrussianer; och derefter i det sextonde århundradet af wederdöparne i Tyskland. Endast omkring twå hundra år efter Christus finna wi 66 biskopar, samlade på ett kyrkomöte, hwarwid frågan om barndopet afhandlades och icke en af dem låter ens förstå, att han har det minsta twifwel om giltigheten af deß bruk, utan twertom beslöto de enstämmigt att intet barn, huru ungt det än må wara, skulle wägras tillträde till denna ritus. I sanning, om apostlarna och deras omwände alla woro baptister, såsom man säger oß, så är det ganska besynnerligt, att de blifwit omintet, på så kort tid, och de måste hafwa warit ett annat slags baptister än wåra dagars, eftersom de uppgifwit saken utan strid. Men wi

kunna icke tro, att detta har warit fallet, utan wi måste med Origenes antaga, att kyrkan mottagit denna ritus eller praxis (barndopet) af apostlarna.

6. Wi affluta detta argument med att anföra twå personers berättelser, hwilkas wittnesbörd borde hafwa inflytelse på hwarje christen. Wolff, den berömde omwände juden, som war missionär bland sitt folk, meddelar oß, att han under sina resor i det inre af Asien på en afsides liggande plats fann en liten by, befolkad med christna, men på alla sidor omgifwen af muhamedaner. De hade bott der från urminnes tider, ostörda af de förändringar, som hade försiggått omkring dem i åtskilliga delar af werlden. Bland andra frågor, som Wolff ställde till dem, war också den, om de döpte sina barn, hwarpå de swarade: "ja, beständigt." "Huru gören I det?" "Wi föra dem till wattnet, hålla dem öfwer det och bestänka dem med watten i Fadrens och Sonens och den helige Andes namn." Och de försäkrade, att detta hade warit sed och bruk hos dem ända från Johannes döparens tid. "Det andra wittnet är den nestorianska biskopen Mar Yohanan, som kom hit (till Amerika) i sällskap med Perkins från det inre af Asien. Den kyrka, öfwer hwilken han war satt, hade bewarat den ursprungliga enkelheten och den kyrkliga styrelseform, som hade allmänt herrskat i de på apostlarnas dagar närmast följande tider. De hade ingen förbindelse med den romerska eller grekiska kyrkan. Under ett samtal med några herrar i New=York blef Mar Yohanan tillfrågad: "Döpen i barn?" "Ja, beständigt, hwarje barn döpes." "Huru döpen I fullwärta?" "Wi hafwa inga fullwärta att döpa, hwarje barn döpes så snart som möjligt." Ingen nutidens baptist kan säga, att denna deras sed har någon påf=

wisk upprinnelse, emedan de icke haft någon förbindelse med den hierarchien. Då Mar Johanan tillfrågades: "Huru ansen I de romerska och grekiska kyrkorna?" swarade han: "Wi älska dem icke, (de äro) icke goda, wi (äro) från apostlarna; wi bedja icke till jungfru Maria; wi hafwa inga reliquier, inga bilder; i wåra kyrkor finnes blott ett enkelt träkors, det är allt." Dessa nyligen timade händelser äro starka bewis för såwäl barndopets ålder som giltighet.

7. Men man frågar oß — och det är en mycket allmän inwändning: — "Hwad gagnar det barnen att döpa dem?" Med lika mycken om icke större rätt hade Abraham kunnat fråga Jehova: "hwad gagnar det att omskära mina barn?" Hwad tron I, att resultatet skulle ha blifwit? Men hans tro på Herren war så stark, att han icke uppehöll sig ett ögonblick med att fråga om lydnadens nytta. Wi wille derföre framhålla för sådana frågare, det passande i att efterfölja Abrahams tro. Men wi kunna deremot fråga dem: hwad gagnar det någon mennifka att blifwa döpt? Gör blotta handlingen af wattnets tillämpande på menniskan henne något godt, äfwen om hon blefwe alldeles öfwertäckt dermed? Men det är wår pligt. Nåwäl; så tro wi också, att detta (barndopet) är; således är denna inwändning lika giltig både i det ena och andra fallet. Men I sägen, att I tron icke det wara en pligt att döpa barn; ja, så säga qwäkarna om **allt** wattendop.

Men det gagnar föräldrarna. De känna att, de stå under förpligtelse till Gud. De skola känna ännu mera lefwande sin pligt att uppfostra sina barn åt Gud, sedan de hafwa öfwerlemnat dem åt Honom på detta offentliga och högtidliga sätt. Det skall

gagna barnet, om föräldrarna äro trogna och redliga uti att påminna och underwisa barnet med afseende härpå. Det skall utöfwa en förekommande inflytelse öfwer det för framtiden; det skall icke förglömma det; det skall gifwa intresse och wigt åt den på barnet lagda pligten att tidigt hängifwa sig sjelf åt Gud. Den lärde och fromme bibeltolkaren Matthias Henry säger: "Jag kan ej annat än betjena mig af tillfället att uttrycka min tacksamhet mot Gud för mitt barndop; ej blott derföre, att det war ett tidigt intagande i Christi synliga församling, utan också derföre att det gaf mina föräldrar ett godt bewis och argument, genom Guds nåd ett **starkt argument,** för mitt tidiga hängifwande åt Gud. Om Gud har werkat något godt i min själ, så önskar jag under ödmjuk tacksamhet deri erkänna inflytelsen af mitt barndop."

8. Men det inwändes: "Om wi hafwa döpt wåra barn, kunna de blifwa mißnöjda dermed, när de komma till mogen ålder." Detta skulle aldrig ega rum, derom äro wi öfwertygade, om föräldrarne wille göra sig hälften så mycket beswär med att underwisa sina barn om deras dops natur och giltighet, som baptisterna göra för att göra dem otillfreds dermed, ty då skulle få eller ingen blifwa det ringaste mißnöjd med sitt dop. Swårigheten är den; wi lemna barnens sinne alldeles i okunnighet om denna sak; då deremot baptisterna äro trägna i att fylla det med sina inwändningar och egendomliga åsigter. Låtom oß blott göra wår pligt och Gud skall sörja för följderna. "Men," inwändes det, "bibeln säger: **tro** och låt döpa dig." Ja, men bibeln säger också: "Den som icke tror skall warda fördömd." Om nu det första utesluter barnen från dopet, så utesluter det sednare dem från himmelen. Men baptisterna rysa wid

denna tanke, och några af dem neka till och med, (hwad likwäl hwar och en wet wara sant) att de någonsin trott på somligas fördömelse, hwilka dött i sin barndom. Men methodismen har, hwad få wilja tro, kommit dem att skämmas deröfwer genom att lära dem en bättre wäg.

Men slutligen inwändes: "det finnes intet positivt bud eller bibelställe för barndopet." Ej heller finnes det något sådant för qwinnans nattwardsgång, eller första dagens i weckan helighållande såsom sabbat, och det påstås, att det sednare hwilar presis på samma slags bewis som bruket af barndop, nemligen en ursprunglig institution eller apostoliskt bruk, härledt af skriften och hela den första kyrkans sanktion. Häraf följer, att de enda konseqventa baptister äro de, som förkasta den första dagen såsom sabbat och helighålla den sjunde, hwarföre de kallas "Sjundedags baptister."

Fjerde Kapitlet.

Dopsättet.

Då ~~methodisterna~~ tro, att dopet är ett utwärtes synligt tecken på ett inwärtes och osynligt nådewerk såwäl som ett förbundsinsegel (sakrament) på wår inwigning åt Gud, så tro de, att anwändandet af watten (utan afseende på qvantitet) på den som skall döpas, af en, som rätteligen är ordinerad att utföra dopshandlingen i treenighetens namn, är ett giltigt dop. De gifwa fördenskull den, som önskar blifwa döpt af dem, walet i afseende på sättet. Om någon önskar nedsänkning, så anwända de den; föredrager

man bestänkelse eller begjutning så anse de den för lika giltig, och för Gud icke mindre behaglig.

Det är fördenskull icke nödwändigt för methodisterna eller någon pedobaptist (som antager barndop) att wederlägga nedsänkningens bruk eller giltighet, ej heller hafwa de lust att göra det, utan endast att wederlägga den **uteslutande** nedsänkningen eller baptisternas åsigt, att nedsänkningen är det **enda** rätta dopsättet. Hela bewisningsutförandet åligger derföre baptisterna, och för oß återstår endast att gendrifwa deras bewis. Baptisterna påstå med mycken säkerhet, att den bokstafliga och enda betydelsen af ordet "baptizo" (döpa) är nedsänka; och att skriftens öfwersättare werkligen hafwa ådragit sig skuld genom att icke sålunda hafwa öfwersatt det ursprungliga "baptizo," hwilket ord de, såsom de säga, endast ha gifwit en engelsk ändelse för att behaga konungen eller någon annan. Fördenskull utgafs för några få år sedan, deras baptistiska bibel, att den skulle fullkomna hwad som öfwersättarne hade lemnat ofullkomnadt; men den wisade sig wara ett lysande mißtag. Hwad är werkliga sanningen, med afseende på detta ords öfwersättning? Helt enkelt denna: öfwersättarne funno i skriften en del ord i originaltexten, af hwilka hwart och ett brukades i många olika betydelser, och tillika andra ord, hwilkas mening icke kunde återgifwas med något engelskt ord. Att detta är händelsen med grekiska språket, wet hwar och en, som något är hemma deri. Bland dessa ord war "baptizo;" hwilket ehuru det i många fall kan öfwersättas med nedsänka, dock i andra wore alldeles oriktigt och oförenligt både med skriften och sjelfwa saken. Tag följande exempel: "Jag **(nedsänker)** eder med watten o. s. w. Men den som kommer efter mig, han skall döpa (nedsänka) eder med

den helige Ande och eld." Hwilken idé! Lägg widare märke till Frälsarens löfte: "Ty Johannes (nedsänkte) med watten, men I skolen (nedsänkas) med den heliga Ande icke många dagar härefter." Oafsedt att nu detta är faseligt orimligt i och för sig, så stämmer det icke öfwerens med det sätt, hwarpå löftet uppfylldes, ty det heter: "Och de blefwo alla **uppfyllda** af den heliga Ande," icke nedsänkta i eller med densamma. Då aposteln talar om Israels barn, säger han: "alla wordo de till Moses döpta i skyn och i hafwet." Att säga, att de blefwo nedsänkta till Moses, skulle wara att bära falskt wittnesbörd, emedan bibeln säger, att de gingo igenom hafwet "torrskodda." "Men," säga ~~baptisterna~~, "de woro omringade med watten, såsom om de warit nedsänkta." Men ~~baptisterna~~ borde minnas, att den helige Ande säger, att "molnstoden" war wid detta tillfälle bakom dem, för att skydda dem för deras fiender, och emedan intet watten war öfwer, under eller framför dem, och skriften bekräftar, att de gingo genom hafwet på det torra, så kunde de icke i någon rätt mening, sägas wara nedsänkta. Det är mycket lätt att bewisa, att **egyptierna** blefwo nedsänkta, men icke att Israels barn blefwo det. Dessa woro några af de många swårigheter, som framställde sig för öfwersättarne med afseende på detta och andra ord af dylik beskaffenhet, och derföre öfwerenskommo de att lemna alla sådana oöfwersatta, genom att blott gifwa dem en engelsk form, och hwem är den som icke ser wisdomen af detta? Det är mycket lättare att finna fel i ett arbete än att förbättra det. Så förmoda wi, att wår~~a baptistbröder~~ funno det, då de sjelfwa synas wara så litet tillfreds med sin nya ~~baptist~~bibel. Det kan gå an, att gifwa en sådan åt de stackars

hedningarna, som icke hafwa sett någon annan, men det skall aldrig lyckas bland upplysta christna folk. Att ordet baptizo betyder nedsänka, medgifwa wi, men att det aldrig har någon annan betydelse, neka wi. Wi läsa i en af klassikerna, om sjöns döpande med en råttas blod. Nu kunna wi icke tänka, att en baptists tro, skulle kunna wara stark nog att sätta honom i stånd att tro, att sjön blef nedsänkt i en råttas blod. Meningen är klar: Sjön blef bestänkt med blodet; men den grekiske skriftställaren begagnar ordet baptizo. Mångfaldiga äro de exempel, der ordet brukas hos de bästa grekiska författare i ofwan anförda betydelse och tillika i betydelsen af: gjuta, twätta, luttra, rensa o. s. w. Grekiska ordböcker gifwa detta ord följande betydelser: "doppa, neddoppa, twätta, rensa, luttra, bestänka" o. s. w. Ordet bapto, hwaraf det härledes, har följande betydelser: "doppa, störta ned i eller dyka, neddoppa, twätta, wäta, befukta, bestänka, bada, färga, betsa, kolorera."

Det är mycket allmänt, att ord förändra sin betydelse, så att de komma att betyda det, som genom den ursprungligen antydda saken sker. Sålunda betydde bapto ursprungligen doppa, men då ting i allmänhet blefwo färgade genom doppning, fick det under tidens lopp betydelsen af färga, o. s. w. Så äfwen med ordet baptizo, som är härledt från bapto; då tingen blefwo doppade, neddoppade, twättade o. s. w. för att rena eller luttra dem, brukades det i denna betydelse, såsom wi hafwa sett. Det påstående wi förswara är: att baptizo, när det i nya testamentet anwändes i rituel betydelse, betyder: luttra eller rena utan afseende på reningssättet, undantagande att det sker med watten såsom sinnebild. Detta tro wi af följande skäl:

1) Ingenting mindre än detta skulle hafwa warit tillräckligt bestämdt och betydelsefullt. Benämningen eller befallningen skulle gifwa ett bestämdt begrepp med afseende på beskaffenheten eller syftemålet med den föreskrifna ritus. Men antag, att Frälsaren hade befallt sina lärjungar att gå ut och lära och nedsänka, det will säga ställa lärjungarne under wattnet, hwilken betydelse skulle då befallningen hafwa haft? Hwilken nyckel till eller förklaring af den betecknade saken skulle då hafwa warit gifwen dermed? Menniskor nedsänkas i wattnet för åtskilliga afsigter. Men antag, att wi förstå Frälsaren så, som om Han wille säga: "går ut och lärer (görer mig lärjungar af) alla nationer renande dem" o. s. w. Detta skulle göra afsigten klar; baptizo, som är benämningen, skulle då beteckna det stora syftemålet af denna ritus samt meningen med wattnets ceremoniella bruk, nemligen att afbilda hjertats rening genom den heliga Ande.

2) Judarna wäntade, att Messias skulle rena, när Han kom, ty detta hade blifwit förutsagdt om Honom, men det hade ingenstädes blifwit sagdt, att Han skulle nedsänka. Malachias har sagt: "Han skall rensa Levi söner" o. s. w. Johannes upptager detta, sägande: "Han skall döpa eder med den heliga Ande och med eld," i det han brukar uttrycket baptizo i betydelsen af rensa. Judarnes fråga: "Hwarföre döper du då, om du icke är Christus?" wisar, att de brukade ordet i denna betydelse. Det hade blifwit förutsagdt om Messias, att Han skulle rensa; de förstodo allt detta bokstafligen; och när en stor renare uppkom, såsom Johannes döparen, gå de genast ut för att se honom; och han säger: "Jag är icke Christus." De fråga då genast: "Hwarföre döper (renar) du då, om du icke är Christus?"

3) Den skillnad, som göres af Johannes emellan hans och Christi dop, bekräftar och förklarar denna uppfattning af ordet baptizo. Han säger: "Jag döper eder med watten, men Han skall döpa eder med den heliga Ande och med eld." Hwad ordet döpa betyder i den ena satsen, betyder det ocksa i den andra; derföre om wi säga, att det betyder nedsänka, så måste wi läsa: Jag nedsänker eder med watten, men Han skall nedsänka eller doppa eder med den heliga Ande och eld. Huru meningslöst! Huru mycket naturligare och förnuftigare att läsa: jag renar eder med watten, men Han skall rena eder med den heliga Ande och eld.

4) Analogien mellan wattendop och andeligt dop är ett annat bewis för denna åsigt. Wi hafwa sett, att Johannes framställer dem såsom nära förbundna. Skriften talar om, att Anden "renar oß," "rengör wåra hjertan," att Han "utgjutes öfwer oß," att wåra hjertan äro "uppfyllda" af Honom, "att Han bestänker från ett ondt samwete" o. s. w., men aldrig om att nedsänka oß i Anden eller doppa oß i den heliga Ande och eld. Men så måste dock många ställen förstås, om baptizo blott har den oföränderliga betydelsen af att nedsänka eller doppa.

5) Skriften understöder ocksa denna betydelse; Marc. 7: 4. "Och när de komma från torget, äta de icke, utan att de hafwa twagit sig" (detta uttryckes med baptizontai). Luk. 11: 38. "Men då fariseen såg, att Christus icke twådde sig, förrän Han gick till bords, förundrade han sig" (i texten står ebaptiste af baptizo). Deras sätt att twå sig bestod deri, att tjenaren hällde watten öfwer deras händer. De döpte ocksa, renade eller twättade sina bord, sängar, bänkar, läger o. s. w. Att de icke nedsänkte sig före hwarje måltid är uppenbart, och ännu mera, att de icke ned-

sänkte sina bord, läger o. s. w., utan de renade dem med watten. Frälsarens swar till fariseen wisar, att han förstod uttrycket i betydelsen att rena. Fariseen förundrade sig deröfwer, att Han icke twådde sig före måltiden. Frälsaren swarade: "I fariseer renen (katharizete) eller luttren dryckekaret och fatet utwärtes" o. s. w., sålunda förklarande ordet baptizo med katharizo, som beständigt betyder luttra, rena. Joh. 3: 25. 26. "Då kom upp ett spörsmål ibland Johannes lärjungar samt med judarne om reningen (katharismon), och kommo till Johannes och sade till honom: Rabbi, den som war när dig på hinsidan Jordan, den du wittnade om, si han döper och alla komma till honom." Här är det klarast möjliga bewis för, att baptizo brukas i nya testamentet i betydelsen af rena, luttra. En twist uppkom om reningen, och för att afgöra den kommo de till Johannes och förelägga honom frågan, men anwända uttrycket baptizo. Detta wisar, att de brukade de twå orden baptizo och katharizo i samma bemärkelse, det will säga i betydelsen att rena. När denna betydelsen fasthålles, skall befallningen att döpa, öfwerallt hwarest den förekommer, befinnas wara klar och begriplig, under det att, när betydelsen **nedsänka** fasthålles, den icke blott blifwer meningslös, utan ofta motsägande. Men — säger man — apostlarna nedsänkte, och deras exempel är tillräckligt. Detta kan wäl hafwa warit händelsen, men det gifwes intet positivt bewis derför. Det omtalas i bibeln icke en enda händelse, som icke tillåter en förnuftig förklaring, utan att behöfwa innefatta bruket af nedsänkning. Philippus och kamreraren nedstego i wattnet, men detta bewisar icke, att Philippus nedsänkte honom. Deßutom äro många swårigheter i wägen för en sådan tolkning, såsom kläders ombyte under sådana

omständigheter för en man på en resa, och att mottaga dopet wid sidan af en landswäg, hwarjemte det icke gifwes någon häntydning på en sådan förberedelse. Ett annat hinder ligger deruti, att det i den trakten ej finnes watten, som är tillräckligt för nedsänkning. Frälsaren gick eis (till) berget, men wi antaga derföre icke, att han gick under eller ned i berget. Det är wäl bekant, att prepositionerna eis (i) och apo (af) kunna och äfwen ofta betyda blott **till** och **ifrån**, och borde med fullkomlig riktighet blifwit så öfwersatta. Men till och med om det medgifwes, att apostlarna döpte med nedsänkning wid detta och andra fall, der detsamma påstås hafwa skett, så bewisar det likwäl icke det uteslutande bruket af nedsänkningen. Det omtalas många andra fall, der det åtminstone är **lika så** klart, att de icke blefwo nedsänkta: de tre tusen, som blefwo döpta på pingstdagen, fångwaktaren och hans hus, som döptes af en fånge midt på natten, och sjelfwa Johannes döparens exempel, om hwilken det heter: "Då gick Jerusalems stad ut till honom och **hela** judiska landet och alla land, som ligga utmed Jordan och läto döpa sig af honom." Kan någon antaga, att han nedsänkte denna mängd, under hans korta werksamhetstid? Några författare antaga, att twå millioner blefwo döpta af honom, och några baptistförfattare hafwa antagit, att omkring **femhundra tusen** blefwo **nedsänkta.** Hans werksamhet warade ett och ett halft år. När wi då räkna en minut för att döpa hwarje person, så måste han, för att döpa detta antal, hafwa stått i wattnet 16 timmar om dagen under hela den tid hans werksamhet warade! Men det heter: "**Johannes gjorde inga underwerk.**" Nå så kunde han icke heller hafwa gjort detta eller döpt denna mängd genom nedsänkning.

Ehuru Israels barn icke woro döpta af apostlarna, så säger likwäl aposteln Paulus, att de woro döpta; och dock kunna de icke, såsom wi hafwa sett, och som ligger i sakens natur, hafwa blifwit nedsänkta, hwarken i "hafwet" eller i "skyn." Ingenting kan derföre bestämmas genom apostlarnas exempel med afseende på denna sak. Men det säges, att den första christna kyrkan brukade nedsänkning. De döpte också dopkandidaterna nakna, men de påstodo just icke, att nedsänkning war wäsendtligen nödwändig för dopets giltighet, utan endast att de föredrogo den framför andra sätt, hwilka de ock ansågo giltiga.

Men det finnes intet positivt bewis för bruket af bestänkningen i bibeln, säger baptisten. Hwar är edert "så säger Herren?" Kunnen I då peka på det stället, som bewisar det? utropa de med mycket sjelfförtroende. På allt detta swara wi: hwar är **edert** "så säger Herren" med afseende på nedsänkningen? Kunnen I **sätta eder finger** på det ställe, som bewisar detta? Nej, ty det finnes icke i bibeln, ej ens ordet nedsänka. Men — säga de, baptizo betyder nedsänka och ingenting annat. Detta har icke blott blifwit förnekadt, utan wi hafwa också redan med sjelfwa bibeln bewisat, att det är falskt. Wälan, säger baptisten, det är klart nog! Men det är blott eder slutsats, icke ett positivt bud. Andra anse att det är tydligt nog, att bestänkelse är dop och att det brukades under apostlarnas tid.

Det är ett annat argument, som brukas mycket af baptisterna, och hwarmed de hafwa öfwertalat flera unga omwända att låta nedsänka sig än genom alla andra bewis, nemligen detta: "Christus blef nedsänkt och wi böra följa Hans exempel, ty Han blef döpt såsom ett exempel för oß." Häremot inwända wi:

Detta är blott ett påstående; ty att Christus **blef** nedsänkt kan icke bewisas. Han kom upp **utur** wattnet, men det bewisar icke, att Han blef nedsänkt; deßutom har, såsom wi hafwa anmärkt, den preposition, som öfwersättes med "**utur**" eller "**upp ur**" flera bemärkelser, och kan lika riktigt öfwersättas med "**ifrån**." Om alltså öfwersättarne (hos hwilka baptisterna finna så många fel, emedan de icke gjort sin sak bättre) hade öfwersatt så: han steg strax upp **från** wattnet, så skulle det icke hafwa funnits någon skymt af nedsänkning. Men det finnes icke heller något det ringaste bewis för, att Han blef döpt såsom ett exempel för oß. Och det faktum, att Han icke kunde döpas i Treenighetens namn, hwilket är wäsendtligt wid det christliga dopet; att Han icke kunde döpas på en bekännelse af sin tro på sig sjelf, eller sinnebildligt för att aftwå sina synder, icke heller till bättring för att bereda wägen för sin egen ankomst, enligt det Johanneiska dopets natur och syftemål — allt detta är afgörande bewis för, att Hans dop war wäsendtligt olikt alla andra christna dop och kunde således icke wara ämnadt att wara ett exempel för oß. Men om Hans **dopsätt** är ett exempel för oß att följa, då är Hans dop=**tid** också ett exempel för oß. Men Han blef icke döpt, förrän Han war omkring 30 år gammal; derföre om wi fördenskull skola följa Hans exempel, så måste wi wänta, till deß wi komma till samma ålder, eller hafwa warit gudfruktiga så länge. Men hwem tror det? Jag tycker mig höra baptisten utropa: "hwi töfwar du? Statt upp och låt dig döpa."

Widare: om Han blef döpt såsom ett exempel för oß, hwarföre deltog Han då icke i nattwardens sakrament för samma ändamål? Men detta gjorde Han icke. Det finns icke heller något det ringaste bewis för,

att Han är wårt exempel i dopet. Han blef döpt "för att uppfylla all rättfärdighet." Lagen fordrade, att hwarje prest skulle twås eller döpas med watten, och af lydnad för den lagen underkastade Han sig lagens föreskrift, då Han skulle utföra det stora presterliga werket att försona folkets synder. Men det heter: "Han härstammade icke från det presterliga slägtet." Likwäl fritog eller uteslöt detta Honom lika litet från de med denna tjenst förenade ceremonier, som det uteslöt Honom från sjelfwa tjensten eller hindrade Honom, såsom wår öfwerste prest, att blifwa en försoning för synden.

Ett annat af baptisternas älsklingsargumenter är följande: "dopets syftemål är att framställa Christi död, begrafning och uppståndelse, och detta kan endast ske derigenom, att wi blifwa begrafne i wattnet, och sedan stå upp ur wattnet." Men skriften framställer detta ingenstädes såsom dopets syftemål. Och huru, wi fråga, kan nedsänkning föreställa Christi död? Han dog på korset, upphängd mellan himmel och jord, och hwem har någonsin hört, att en menniska har blifwit nedsänkt på det sättet? Detta skulle wara lika galet som bestänkningen, som förorsakar baptisterna sådan fasa. Ungefär likaså otillfredsställande och oriktigt framställer den döptes uppstigande ur wattnet Christi uppståndelse ur grafwen. Det finnes ställen i skriften, på hwilka denna mening grundar sig, dem wi nu wilja undersöka. Rom. 6: 2 etc. "Wi som äro **döde** ifrån synden, huru skulle wi ännu lefwa i henne? Weten I icke, att alla wi som äro döpta till Christus Jesus (till tro på Christus), wi äro döpta till (tron på) Hans död. Så äro wi ju begrafne med Honom genom dopet till döden (hans); att såsom Christus är uppwäckt ifrån de döda genom Fadrens herr-

lighet, så skola ock wi wandra i ett nytt lefwerne." Här är alls icke någon antydning till **dopsättet,** utan tanken är helt enkelt denna: Likasom Christus dog för synden (och begrafwandet utmärker helt enkelt död), så skola wi hålla oß sjelfwa döda med Honom från synden, och dopet är ett tecken till denna död eller afskiljande från synden. Så wida nu icke Christus blef dödad genom att blifwa **lefwande begrafwen,** så finns det intet spår af jemförelse mellan nedsänkningen och Hans död. Men aposteln brukar twå andra liknelser här för att uttrycka förbindelsen mellan en friköpt syndare och Frälsaren: "Ty om wi samt med Honom inplantade wordo till en lika **död** (d. ä. om wi äro så döda från synden, som Han war död för synden), så warda wi ock uppståndelsen lika," d. w. s. wi skola uppstå från en död af synden till ett lif af **helighet.**

Widare: "Wetande att wår gamla menniska (wår köttsliga natur) är korsfäst med Honom — —, att wi icke härefter skola tjena synden." Stället, Col. 2: 12, har en likadan betydelse och medgifwer samma förklaring.

Bruket af nedsänkningen i kalla klimat, och isynnerhet under kalla årstiden, är alldeles oförenligt med evangelii milda och barmhertiga nådeshushållning. Gå till Grönland, och utropa der midt ibland den nästan ewiga isen, der strömmar och floder äro bottenfrusna, och der menniskornas boningar äro betäckta med is, bildad af inwånarnas andedrägt, utropa der, säger jag, för folket: "tro och låt nedsänka dig;" och I skullen i sanning "pålägga dem ett ok, det hwarken wåra fäder eller wi bära kunde," en pligt som de omöjligen kunde fullgöra. "Tro blott, och det har ingen fara," säger baptisten. Wi swara, att det är icke tro, som fattas, utan wärme eller hetta.

Det är icke blott oförenligt med nådens hushållning, utan det gör lydnaden i många fall faktiskt omöjlig. Det är ofta händelsen, att personer, som i sitt helsotillstånd hafwa försummat religionen, eller som wäl hafwa sökt Herren, men af en eller annan orsak försummat dopet, önska, när de ligga nära wid dödens port, att bekänna Frälsaren och mottaga sakramentet, innan de dö. Men de kunna icke nedsänkas, sjukdomen gör det absolut omöjligt. Skall man då neka dem detta privilegium? Att säga dem, att det icke är deras pligt att låta döpa sig, skulle motsäga bibeln. Wi kunna lika litet neka sådana sakramentet och låta dem dö i sorg och bekymmer, som wi kunna bryta sabbaten eller mißbruka Guds heliga namn. Om baptisterna kunna det, så mißunna wi dem icke deras samwetsfrihet och tro. Men dessa swårigheter äro ofta för stora till och med för dem. En liten gosse i grannstaten, hwars moder war baptist, blef en lycklig christen. Han uthärdade smärtan af en tärande sjukdom med det största tålamod, glädjande sig i hoppet om en herrlig odödlighet. Kort före sin död önskade han blifwa döpt och mottaga sakramentet. Modren sade: "du är så sjuk, att du icke kan lyftas upp för att döpas." "Jag wet det, moder," swarade han, "men jag kan döpas i min säng." Kunde modren neka det? Methodistpredikanten på platsen eftersändes, men som han ännu icke war ordinerad, tog han en Episkopalprest med sig, gick till stället och lilla Robert blef döpt. Anstalter gjordes nu att han kunde få nattwarden. Man kan lätt tänka sig hans ängsliga moders och hennes baptistiska wänners oro och rörelse. Men hwad kunde de göra? Lofwad ware Gud, fördomen och sektanden gåfwo wika och de knäföllo alla omkring sängen, episkopaler, methodister och

baptister och mottogo det heliga sakramentet tillsammans med det döende Gudsbarnet. War detta orätt? Låt hwem som kan tro det. Wi kunna det icke.

Det war i betraktande af föregående skäl, skriftställen, bewis och fakta som mitt sinne, efter en lång och hård kamp mellan dessa och förutfattade meningar, gaf efter för öfwertygelsens styrka, och jag förkastade helt och hållet läran om den uteslutande nedsänkningen.

Femte Kapitlet.

Öppen kommunion.

Methodisterna anse nattwardens sakrament såsom en instiftelse, inrättad af Herren, att behållas i kyrkan, till deß Han kommer igen på den yttersta dagen: "Gören det till min åminnelse," "till deß jag kommer." Det är en åminnelse af Christi lidande och död; men det är mer än en blott åminnelse, ty Gud har lärt oß att förwänta Hans särskilda närwaro och wälsignelse under iakttagande af denna instiftelse, och att tron är nödwändig till det rätta begagnandet deraf, ty wi måste "åtskilja Herrens lekamen," hwilket wi endast kunna genom tron. Hwar och en, som kommer till Herrens bord, skulle förwänta att möta Frälsaren och mottaga andlig wälsignelse; att gå derifrån en bättre christen, än han war, då han kom, mera himmelskt sinnad, mera lik Christus. För att wärdigt kunna nalkas Herrens bord, måste man praktiskt tro (icke blott theoretiskt) på läran om Christi ställföreträdande försoning; på "Christus wårt offer för synden,"

och läran om rättfärdiggörelsen genom tron på Christus Jesus. Genom att mottaga sakramentet säger man werlden, att man tror dessa evangeliska sanningar, och sätter sitt hopp om himmelen på denna grundwal, och på den allena. Hwar och en som har denna egenskap och gifwer bewis derför har rätt att komma till Herrens bord. Så tro methodisterna och så praktisera de det. Det är Herrens bord, må ingen af Hans barn förbjudas att nalkas det. De anse derföre icke dopet såsom ett oeftergifligt wilkor för kommunionen. Ehuru det är en önskelig ordning, är den dock icke absolut nödwändig. I öfwerensstämmelse med dessa grundsatser inbjuda de till Herrens bord med sig alla sådana, som äro rätta medlemmar af någon af de evangeliska kyrkorna. Men man har stundom frågat: hwarföre icke inbjuda alla christna utan att sätta i fråga, om de äro medlemmar af någon kyrka? Wi swara: när en person är medlem af en christen kyrka, så förutsättes, att han är en christen; ty kyrkan answarar för hans christliga karakter, derigenom att hon upptager och behåller honom i sitt sköte; och på denna hennes rekommendation eller wittnesbörd, bjuda wi honom wälkommen till kommunionen, ehuru han är obekant för oß. Men att inbjuda personer, för hwilka ingen answarar, och om hwilka wi ingenting weta, undantagande att de sjelfwa säga sig wara christna, skulle wara att utsätta oß sjelfwa för bedrägeri af dem, hwilka göra anspråk på att wara christna, ehuru de icke gifwa andra något bewis derför. Det finnes i närwarande tid icke så få af denna klaß. Häraf härledes oriktigheten af en mera allmän inbjudning. Men de, som äro personligen kända såsom christna, äro wälkomna. Det finnes personer, som wäl kunna wara christna, men som ännu

icke hafwa warit i stånd att bilda sig en tillfredsställande föreställning om dopet (hwilket ju icke är så förunderligt midt ibland baptistiska och andra mot hwarandra stridande åsigter, och då det icke finnes några inspirerade män såsom i apostlarnas dagar, som kunna gifwa oß en **ofelbar** bestämmelse deröfwer) och då de önska att handla med förstånd i alla saker, hafwa de ännu uppskjutit att blifwa döpta eller förena sig med kyrkan; eller de kunna hafwa uppskjutit det på grund af någon särskildhet i deras förhållanden, eller derföre att de saknat passande tillfälle att blifwa döpta, ehuru de hafwa gifwit alla bewis för, att de äro sanna Christi lärjungar. Sådana personer äro wälkomna till Herrens bord bland methodisterna. Att detta är methodistkyrkans åsigt, betraktad i deß helhet (ehuru enskilda personer kunna hafwa en derifrån afwikande mening), är klart ej blott af hennes bruk och förfaringssätt samt af några af hennes mest framstående mäns skrifter, utan ockjå af det nyligen af biskoparna enstämmigt fattade beslut, nemligen: "att dopet icke är något skriftenligt och derföre icke heller något oeftergifligt wilkor för kommunionen." Detta, som kommit från den högsta auktoritet i kyrkan och som blifwit gilladt af alla, eller åtminstone af nästan alla presterna och kyrkans medlemmar, wisar, att det är kyrkans lära.

Och i fullkomlig öfwerensstämmelse härmed äro de hithörande uttryck, som finnas i ritualen: "I som uppriktigt och allwarligt ångren edra synder och lefwen i kärlek och wänskap med edra medmenniskor, samt ärnen föra ett nytt lefwerne, genom att efterfölja Guds bud och hädanefter wandra på Hans heliga wägar, kommen hit i tron och mottagen detta heliga sakrament eder till tröst, och bekännen edra

synder den allsmäktige Guden medan I ödmjukt fallen på edra knän."

Här torde det wara passande att med några ord widröra en traktat, författad af S. Remington, en baptistprest, hwilken traktat har cirkulerat widt och bredt i baptistkyrkan, hafwande till titel: "Defence of restricted Communion" (Förswar för sluten kommunion), hwari åtskilligt finnes, som förtjenar uppmärksamhet, icke på grund af den skicklighet eller uppriktighet, som författaren ådagalagt, utan i anledning af de skefwa framställningar, som denna skrift innehåller, och den omständigheten, att de äro antagna och spridda af baptistkyrkan.

Författaren antager först, hwad som är alldeles ogrundadt, nemligen: att kongregationalister, methodister och alla andra äro fullkomligt ense med baptisterna i den satsen, att dopet är ett oeftergifligt wilkor för kommunionen, och på detta falska antagandet såsom grundwal uppförer han sedan sin byggnad, hwars materialier äro af samma beskaffenhet. Han säger: "wi äro öfwerens om, att dopet är ett af de wäsendtliga wilkor, som fordras för tillträde till Herrens bord, och att ingen, om än så gudfruktig, bör tillåtas åtnjuta denna heliga instiftelse, förrän han har iakttagit denna christliga ritus (dopet)." Detta anser han wara så "i ögonen fallande," att det icke behöfwer bewisas. Han till och med antyder att "motsatsen aldrig blifwit bekräftad," hwilket han tyckes hafwa wetat wara osannt, isynnerhet som han i samma werk, sid. 27, omtalar tadlande, att en wiß framstående methodistpredikant hade gillat motsatsen. Och wi hafwa wisat, att ej blott **en** framstående man, utan kyrkan i sin helhet hyllar och utöfwar motsatsen. Emellertid har han nedlåtit sig till att söka skaffa nå-

gra bewis för sin sats. Hans hänwisning på det apostoliska bruket skall beswaras på ett annat ställe. Derefter citerar han en mängd författare, men det finnes icke en enda methodistförfattare på hela listan. Antag att wi skulle påstå, att alla denominationer äro ense deruti, att barn skulle döpas, och; för att bewisa det, citerade en mängd presbyterianska och kongregationalistiska författare, och så antoge, att saken wore afgjord, hwad skulle baptisterna säga om ett sådant bewisningssätt. Men wi kunde göra det med samma rätt, som han har att göra sitt påstående gällande. Emellertid är detta falska antagande så ofta upprepadt, att man påminnes om det wanliga yttrandet, att menniskor i allmänhet, när de förswara en dålig sak, ersätta hwad som brister i bewis med dristiga och obefogade påståenden. Han säger widare i sin traktat, "att episkopal-methodist-kyrkan är, om hennes handbok tolkas rätt, långt ifrån att hafwa en öppen eller fri kommunion." Men i methodistkyrkans disciplin finnes icke ett enda ord, som rättfärdigar ett sådant påstående. Det enda argument som har något sken af sanning, är ett citat ur en äldre upplaga af wår kyrkas disciplin, hwilket hade följande lydelse: "Tillstäd ingen, som icke är medlem af wår kyrka, komma till kommunionen utan pröfning och några rekommenderande ord af en äldste eller diakon. Ingen skall tillåtas komma till Herrens bord bland oß, hwilken har gjort sig skyldig till något, för hwilket wi skulle utesluta en medlem ur wår kyrka."

Denna regel i sin helhet antogs på den tiden, då några af de andra religionspartier, med hwilka wi woro i beröring på många ställen, icke gjorde praktisk gudsfruktan till wilkor för att wara medlem af kyrkan; men som methodisterna trodde då likasom nu,

att ingen obotfärdig eller ogudaktig skulle tillåtas komma till kommunionen, så war det nödwändigt att antaga någon regel, hwarigenom sådana personer, ehuru de kunde tillhöra någon kyrka, kunde förhindras att komma till wår kommunion. Men då omständigheterna i detta afseende hafwa förändrats så, att de icke göra den förra delen af denna regel längre nödwändig eller praktiskt anwändbar, så blef den stående i kyrkans lagbok blott såsom död bokstaf intill sista generalkonferensen, då den, nemligen den förstnämnda delen af denna regel, blef utstruken, (men den sednare delen af denna regel står ännu qwar; ty wi tro ännu att ingen ogudaktig eller obotfärdig bör lemnas tillträde till Herrans bord). Må den, som läser den omnämnda traktaten af wår baptistiska wän, minnas denna omständighet. Detta citat utgör en wäsendtlig del af hwarje efterföljande argument mot methodismen, och dock är i hwarje händelse detta och hwarje annat citat ur disciplinen uppenbarligen och, såsom det will synas, med uppsåt af honom förwrängdt — såsom när han till exempel citerar den regeln, som har afseende på utdelningen af inträdeskort till kärleksmåltider o. s. w., såsom en för methodismen egendomlig institution, och tillämpar den på kommunionen, hwarpå han dock wißte, att de icke alls hade något afseende. Dernäst citerar han ur disciplinen det ställe, som bestämmer, att predikanter och andra medlemmar af kyrkan, hwilka hylla och utbreda läror, som äro emot wår kyrka, i det de söka att utså oenighet i wåra föreningar o. s. w., skulle behandlas så, som om de hade begått en stor osedlighet, och uteslutas. Derefter söker han bewisa, att, emedan wi utesluta sådana predikanter och medlemmar, som, oaktadt de på det mest högtidliga sätt hafwa bekänt sin tro på kyrkans läror

och lofwat att iakttaga deß föreskrifter, dock bryta alla sina förbindelser, handla som förrädare, och göra bruk af sin skrymtaktiga bekännelse eller förbindelse med kyrkan, för att tillfoga henne skada; — att wi hafwa ingen rättighet att kommunicera med sådana predikanter och medlemmar af andra kyrkor (som i läran afwika i några punkter från oß), hwilka dock alltid hafwa handlat i öfwerensstämmelse med sin bekännelse. En besynnerlig logik! Här finna wi den ofwannämnda regeln indragen, för att anwändas i ett fall, som är twärtemot det ändamål, för hwilket den blef gifwen.

Ett annat exempel på förwridning finnes på ett annat ställe i traktaten, der han, för att finna något skäl mot methodisterna, förebär, att han citerar den regel, som angår medlemmar, hwilka uteslutas för öfwerträdelse af wåra reglor, men citerar i sjelfwa werket den regel, som har afseende på dem, hwilka uteslutas från kyrkan för osedlighet. Nu kunna wi icke antaga honom wara så okunnig, att han icke wißte, att detta war en ytterlig förwridning af disciplinen, som innehåller twå serskilda och tydliga reglor, efter hwilka dessa twå särskilda klasser af menniskor skulle pröfwas. Men på denna åtskilnad fäster han icke alls något afseende, utan tillämpar det, som säges om personer, uteslutna för osedlighet, på dem, hwilka uteslutas för öfwerträdelse af reglorna. Dernäst finna wi, att han åter upprepar samma uppenbara och besynnerliga förwridning af disciplinen, och åter framhållande den utstrukna regeln, förebär han sig med tillhjelp deraf kunna bewisa, att, emedan methodistkyrkan fordrar af sina medlemmar, att de skola wara närwarande wid klaßmötena, har hon ingen rättighet att kommunicera med medlemmar af andra religionspartier, som icke regelmessigt iakttaga eller äro när-

warande wid klaßmötena, ehuru ingen sådan inrättning finnes bland dem! Ja han säger: "deras regel säger, att de icke skola hafwa tillträde." Wi wilja nu icke gerna säga, att han **wißte**, att detta war falskt, men wi äro nödsakade att utropa: arma menniskonatur, till hwilken förwånande grad kan ej fördom och bigotteri förblinda dina ögon! Den man, som tager sin tillflygt till sådana slutsatser för att uppehålla sina meningar, måste, minst sagdt, hafwa en **usel** sak att förswara. Men detta är summan af de argumenter, hwarmed han will bewisa, att methodisterna icke antaga eller bruka öppen kommunion. Han har deßutom den djerfheten att påstå, trots förnuft och uppenbar sanning, att "episkopal-methodistkyrkan har sluten kommunion." Han är också mycket frikostig i utdelandet af "beskyllningar för motsägelser, samwetsförkränkelser" o. s. w. Allt detta går för att wara förstånd och logik hos de bigotta sektandar, men alla andra förståndiga menniskor skola bilda sig en helt annan mening derom. Det är ett starkt bewis för methodismen, att en man, som tyckes hafwa beslutat, till och med på logikens och förnuftets bekostnad, att finna något emot den, icke kan finna något mera förnuftigt än dessa uppenbara förwridningar och wanställningar. Men författaren till traktaten underrättar i företalet sina läsare med märkbar sjelfbelåtenhet, att "han har warit såsom methodistpredikant stationerad i åtta åtskilliga städer," och derföre måste han weta allt angående methodismen; liksom om den händelsen, att han warit i ett så stort antal städer, wore ett ofelbart bewis för hans kännedom rörande methodismen. Wi weta, att somliga oroliga andar laga så att de flytta (eller blifwa sända) från det ena stället till det andra, och uppehålla sig kanhända på

det högsta ett år på hwardera stället; men wi kunna icke tro, att sådana personer derföre hafwa riktigare kännedom om methodismen än andra, och att sådane personers anseende är på intet sätt afundswärdt. Methodistpredikanternas duglighet och anseende kan aldrig bestämmas af den omständigheten, att de hafwa uppehållit sig i en eller ett dussin städer, eller i owanligt rika församlingar. De stationeras i öfwerensstämmelse med folkets behof och ej af någon annan orsak.

Då den frågan: är dopet ett oeftergifligt wilkor för kommunionen? är en wigtig fråga (ty baptisternas enda hopp beror på upprätthållandet af denna punkt), så wilja wi, för att fullständigt framlägga ämnet för wåra läsare, till och med hwad som kan sägas både för och emot, och för att på samma gång beswara Remingtons skriftbewis, här framställa ett utdrag ur "Pastor J. **Porters** öfwersigt af Pastor Jakob Knapps predikan om sluten och öppen kommunion." Omständigheterna synas ha warit följande: Pastor Knapp, en beryktad baptistisk wäckelsepredikant, besökte Boston, och i fullkomlig öfwerensstämmelse med sina embetsbröders bruk och sed framställde han sig sjelf och blef af sina wänner framställd såsom en afgjord motståndare af inskränkt sekteriskhet och begynte straxt att utpeka den "sekteriska djefwulen" såsom den mäktige motståndaren af den rena christendomens framgång, och hotade med att fördrifwa honom från staden. Genom sådana bekännelser tillwann han sig de flesta evangeliska kyrkors medwerkan att hjelpa och understödja honom och hans möten. Följden war, att ett stort antal blefwo omwända. Men då herr Knapp war i begrepp att lemna staden, hade en underrättelse cirkulerat, att han före sin afresa wille hålla ett afskedstal till de nyomwända. Efter att ha uppgjort

sin plan så listigt, betjenade han sig deraf i enlighet med sina uteslutande åsigter, och, såsom baptisterna äro wana att göra, genom att hålla en predikan till förswar för sluten kommunion och emot den öppna kommunionen.

Hans baptistiska wänner, hwilka ansågo detta såsom en triumf, grepos plötsligt af sin ledares nit, publicerade föredraget och utdelade det gratis bland de nyomwända. Andra åter ansågo detta förfaringssätt icke wara fritt från utseende af, att "Hans Majestät" den "sekteriska djefwulen" härigenom hade blifwit bjuden att stanna qwar, men måhända war det blott för att afslöja hans "fot," som af baptistiska skäl hade blifwit fördold för någon tid. Då Pastor Knapp är en af deras mäktiga män, som ej gifwer sig åstad med swaga argumenter, såwida bättre kunna erhållas, måste wi med skäl anse hans argumenter för dopet, såsom ett nödwändigt wilkor för kommunionen, wara de starkaste, om icke de enda, som finnas. Herr K. uppställer den satsen, "att ingen, om än så gudfruktig, har rättighet att deltaga i Herrens nattward, förrän han är döpt." Till bewis derpå, anförer han apostlarnes exempel såsom oemotsägligt och framställer detta exempel med åtskilliga skriftställen, hwaraf följande är ett prof: "Då sade Petrus till dem: görer bättring och hwar och en af eder låte sig döpa. De som då gerna anammade Hans tal, de läto sig döpa och kommo till hopen på den dagen wid tretusen själar." För att nu icke disputera om, hwad man åsyftar bewisa med dessa skriftställen, nemligen: att det apostoliska bruket war att först döpa sina omwända och sedan utdela nattwarden, anmärker jag: att om dessa exempel skulle lemna ett giltigt och tillräckligt argument, måste det wisas:

1) Att det har en gudomlig befallning.

2) Att de betraktade dopet såsom ett oeftergifligt **wilkor** för kommunionen, så att kommunionen icke riktigt kunde utdelas utan det.

3) Att icke omständigheterna i kyrkans ställning hafwa så förändrats, att personer, som icke blifwit döpta kunna rätteligen mottaga kommunionen.

Det rätta eller orätta uti att deltaga i kommunionen före dopet beror helt och hållet på Guds wilja. Frågan är då: war det i bewisen omtalade apostoliska exemplet afsedt att wara ett uttryck af Guds wilja angående oß? K. swarar jakande derpå; wi förneka det och begära bewis. Om det war Guds afsigt med dessa historiska exempel att lära oß, att det är **wår** pligt att mottaga och administrera dopet före kommunionen, så war det också Hans afsigt att wi skulle döpas och läggas till församlingen samma dag som wi tro och för öfrigt göra allting på samma sätt som apostlarna. Ty om den apostoliska historien har laglig kraft i en enskildhet, der ingen uttrycklig befallning är förhanden, så har den samma lagliga kraft i hwarje annan enskildhet. Häraf följer, att wi likaså äro förpligtade att hafwa allting gemensamt, att åtnjuta sakramentet om natten och i en sal, som att låta döpa oß, innan wi deltaga i Herrans nattward. Om nu för argumentets skull antages, att det exempel, som tillägges apostlarna, har laglig kraft, så är den nästa punkt, som K. skall bewisa, att de administrerade dopet såsom ett **nödwändigt wilkor** för kommunionen, så att den sednare icke kunde rätteligen administreras, om det förra icke hade blifwit mottaget. Detta är diskussionens hufwudpunkt — det, omkring hwilket det hela wänder sig. Men hwar är bewiset härför? Icke den minsta skymt erbjuder sig (såsom bewis derför)

och icke heller kan ett sådant frambringas. Derföre säger baptisten Robert Hall: "Wi påstå, att dopet icke på något enda ställe i skriften inskärpes såsom en nödwändig **förberedelse till Herrans nattward**, och att denna åsigt är en tom dikt af inbillningskraften." Men för att bewisa denna punkt, måste han hafwa bewisat ännu en sak, innan det apostoliska exemplet kunde hafwa egt gällande kraft i närwarande tid, nemligen: att omständigheterna i kyrkan icke hafwa förändrats så, att några kunde rätteligen mottaga sakramentet, hwilka icke hafwa blifwit döpta. Detta har han icke försökt. Apostlarna woro inspirerade. De wißte Guds wilja, och hade makt att bewisa sin kunskap och auktoritet medelst underwerk. Att wägra att blifwa döpt så, som de fordrade, war detsamma som att med **uppsåt** wara olydig mot Gud, och wisa, att man hade bestämt sig för att icke låta regera sig af gudomliga befallningar. Att sådana borde uteslutas från kommunionen är utom allt twifwel. För detta fall hafwa de fria kommunionister träffat en fullständig anordning. Men huru förhåller sig saken **nu**? Det är mycket annorlunda än i apostlarnas tider. Lärarne äro nu likasom andra menniskor, beroende af bibeln med afseende på hela deras kunskap om gudomliga ting. Häraf kommer det, att de, om de ocksă hafwa gjort sitt bästa för att få weta hwad Guds wilja är, så hafwa de dock såwäl som folket åtskilliga meningar derom; i bästa fall **tro** de blott, hwaremot apostlarna **kände** eller **wißte**.

En tror, att nedsänkningen i watten är det enda rätta dopsättet, en annan tror på bestänkningen eller begjutning med watten. Båda hafwa läst och studerat bibeln, wakat och bedit, för att lära känna sanningen, och äro lika uppriktiga och rättskaffens. Deras all=

warliga önskan är att göra Guds wilja i allt och Gud bekänner sig till och wälsignar såwäl den ena som den andra. Om det nu medgifwes, att apostlarna, som hade en bestämd kunskap om saken, uteslöto sådana från kommunionen, hwilka **icke wille låta döpa sig,** följer då deraf, att lärare eller folk i närwarande tid, som på sin höjd blott tro, hafwa myndighet att utesluta dem från kommunionen, hwilka äro likaså goda som de sjelfwa, men som tillfälligtwis hafwa en annan mening än de i en omtwistad punkt (en punkt, hwarom de dessutom icke hafwa någon positiv kunskap)? Ingen förnuftig menniska, som icke är förblindad antingen af bigotteri eller fördom, kan tro eller antaga det. Således faller det argument, som herr K. har hemtat från det apostoliska exemplet, och då det är det enda af hans argumenter, som förtjenar tagas i betraktande, så faller också dermed hans hufwudpåstående.

Då herr K. efter allt detta synes frukta för sin sak, gör han ett annat försök att förswara den, mera egendomligt än något af de föregående. Han säger, att "då Jesus tog de tolf apostlarna med sig upp i salen och bröt brödet med dem, woro många andra sanna christna i Jerusalem, hwilka icke blefwo inbjudna att deltaga med dem, emedan de icke woro regelmessigt upptagna i kyrkan."

Det kan måhända synas wara opassande, men det är af wigt för mig att fråga herr K., hwar han tagit denna underrättelse. Att den finnes i wår wanliga bibel, skall ingen påstå. Om den finnes i den nya baptistbibeln, hwarifrån jag wet, att ordet **döpa** är uteslutet och **nedsänka** satt i dess ställe, eller om den utgör hwad man stundom kallar **hemmagjord** skrift, är jag alldeles icke i stånd att kunna säga. I

alla fall stämmer den illa öfwerens med evangelium. Det säges hos evangelisten Mattheus, att hela Jerusalem gick ut och "**lät sig döpa** af Johannes i Jordan." Är det icke förunderligt, att icke flera af dem händelsewis befunno sig i Jerusalem på samma tid? Men jag will icke uppehålla mig härmed. Man borde icke söka inwerka på de nyomwända med **påståenden**, såwida de icke åtföljas af bewis. Det påstående, att "Gud i sitt ord fordrar, att alla skola döpas, innan de komma till Herrans bord," är lika ogrundadt. Hwar, kunna wi fråga, omtalas denna fordran? Eller när gillade den första kyrkan en sådan fordran? Wi hafwa frågat, hwar den finnes, men man har ännu ej wisat oß det. Sanningen är: den tanken, att wi måste icke tillåta en menniska fira sin Frälsares åminnelse, emedan hon har försummat dopet, är orimlig. Hwad skulle man säga, om wi lärde, att emedan en menniska försummat waka, får hon fördenskull icke bedja? Under det att denna theori **befaller** öfwerensstämmelse med **det som antages** hafwa warit apostoliskt bruk, **twingar** den till olydnad mot Christi kända befallning: "görer det till min åminnelse." Under det att den sålunda i ena fallet anklagar oß för synd, befaller den oß i andra fallet att synda.

Sjette Kapitlet.

Tillfällen till andelig utweckling och nytta.

Den andra delen wi skulle betrakta är det tillfälle, som bjudes till andelig förkofran eller tillwäxt i nåden i den kyrka jag walt. Jag finner i metho-

distkyrkan alla de nådemedel, som äro gemensamma för andra grenar af Christi kyrka, och åtskilliga andra, som äro egendomliga för methodismen, såsom klaßmöten, kärleksmåltider o. s. w.

Klaßmöten äro isynnerhet afsedda för att upplifwa och stärka den christnes andlighet och föröka hans tro. De äro företrädeswis egnade att framkalla de åtskilliga andliga gåfwor och talanger som finnas inom församlingen och på samma gång att styrka allas tro och utweckla dessa förmågor. Det är der som de oerfarna lära wisdom och de erfarna blifwa wisare. Der blifwa de swaga starka och de starka få förnyade krafter. Det är der som de frestade finna befrielse och de befriade blifwa stadfästade. Der bringas de likgiltiga att känna sitt answar, och de som känna det bringas att handla. De fruktande uppmuntras och de på sig sjelfwa förtröstande ödmjukas. Med ett ord, hwarje fördel, som kan uppstå från ett wänligt christligt umgänge och ömsesidigt meddelande mellan troende i helig förening och gemenskap med hwarandra och med sin gemensamma Herre, tillförsäkras oß på klaßmötet. Hwem har icke känt wigten af ett sådant privilegium till att erhålla ljus och underwisning och mottaga lärdom till sin egen nytta genom att lyßna till andras erfarenhet? Wi ha der warit i stånd att uppbygga hwarandra på tusende sätt, och wi mottaga helsosamma werkningar såwäl af erfarenheten som af andra christnas exempel.

Klaßmötena äro ett fullständigt efterföljande af deras exempel i profeten Malachias dagar, som "fruktade Herren och talade ofta till hwarandra; och Herren gaf akt derpå och hörde det, och det är i en minnesskrift för honom antecknadt" o. s. w. "Om I ären **uppriktiga,** skolen I hwarken hysa fruktan eller miß-

hag för klaßmötena. Det finnes måhända ingen religiös inrättning mera behaglig och helsobringande i sina werkningar på deras sinne, som allwarligt och uppriktigt söka Gud och som troget winnlägga sig att tjena Honom. Då de icke ha någon orsak att dölja sitt werkliga tillstånd och karakter, kunna de lätt uthärda den pröfning, som klaßmötet underkastar dem. De kunna med frimodighet, ödmjukhet och tacksamhet beskrifwa sin religiösa erfarenhet, och i det de lägga sina egna känslor i dagen, lyßna till andra medlemmars framställningar, och emottagandet af warningar och påminnelser af sin ledare, finna de sig sjelfwa manade, styrkta och uppmuntrade; de äro wälsignade med uppenbarelser af Guds närwaro och nåd, och återwända till sina hem, hållande sig till Herren med förökad tillit, kärlek och hängifwenhet. Sådana äro de fördelar, som klaßmötena skänka dem, hwilka med **uppriktighet** besöka dem. Men för den ouppmärksamma, kallsinnade och werldsliga bekännaren äro klaßmöten en owälkommen inrättning. Hans falska pretentioner, hans ytliga erfarenhet drager sig tillbaka från den forskande och pröfwande ransakningen." Och under det några få hafwa wisat ett sinnelag af beklaganswärdt bigotteri och ondska mot denna inrättning, blott derföre att den finnes bland methodisterna, så tillstår den wida öfwerwägande delen af andra religionspartier ädelmodigt och frimodigt detta nådemedels lämplighet och wisa inrättning. En inflytelserik medlem af den kongregationalistiska kyrkan, hwilken war mycket tillgifwen sin egen bekännelse, och som hade hyst en lika stark owilja mot methodisterna, till deß bekantskapen med dem undanröjde för honom hans fördomar, sade till mig: "jag beundrar edra enskilta möten, isynnerhet edra klaßmöten; genom detta medel blifwen

I bekanta med hwarandras andliga tillstånd, hwilket icke blott sätter eder i stånd att sympathisera med och arbeta för hwarandra, utan ocksä föder och närer broderlig kärlek och gifwer tillfälle att uppmuntra och 'förmana hwarandra,' såsom skriften bjuder. Och" — tillade han — "jag säger till mina bröder, att wi högeligen behöfwa något sådant gemensamt nådemedel, ty wi weta alls ingenting om wåra medlemmars andliga tillstånd, undantagande att wi se dem gå i kyrkan och till nattwarden; och huru kunna wi då arbeta tillsammans med dem? Det är omöjligt."

Kärleksmåltiderna, hwilka förekomma icke så ofta, äro i allmänhet förenade med qwartalsmötena, och bestå af alla medlemmarne i de församlingar, der samme predikant tjenstgör, för så widt som det är dem möjligt att samlas wid samma tillfälle. Dessa möten likna klaßmötena, dock äro de i några afseenden olika dem. De som wid dessa tillfällen äro närwarande deltaga i bröd och watten till tecken på deras inbördes kärlek och wänskap, och derpå tala de frimodigt om sin närwarande och förflutna erfarenhet, såsom Andens ledning förer dem. Detta nådemedel älskas mycket af alla äkta methodister, och det är tillika af serdeles intresse och nytta för de nyomwända och en stor wederqwickelse för hela kyrkan: en salig försmak af himlens glädje. Många äro de wittnesbörd, som wi, till förmån för denna inrättning, hafwa mottagit af andra kyrkors medlemmar, hwilka warit närwarande wid dessa **kärleksmåltider**. En aktningswärd man och inflytelserik diakon i en systerkyrka sade, innan han gick till en kärleksmåltid med sina wänner, som woro methodister: "Jag tror, att I skullen göra wäl, om I förändraden namnet på edra möten; afsigten med sådana möten är utan twifwel god, men några göra

inwändningar mot namnet 'kärleksmåltid' såsom icke skriftenligt." Men då han hade warit wittne till denna öfning och deltagit i den kärlekens ande och den heliga glädje, som war rådande, sade han, då han kom ut från mötet: "Jag will återkalla mitt råd, att förändra namnet på eder sammankomst; jag är nu tillräckligt öfwertygad om, att I icke kunnen finna ett mera passande namn; I gören wäl uti att kalla den en kärleksmåltid, ty det är den i werkligheten." Widare är det något egendomligt med methodisternas **bönemöten**; ej blott derföre att de hållas oftare än ibland de flesta andra religionspartier, utan ockstå derföre att i dem finnes **ande, lif** och **kraft** i en grad, som icke finnes i några andra möten. Detta tillskrifwes twå orsaker nemligen: deras tro eller sinnesstämning och nyttan eller fördelen af klaßmötena. De tro, att det christliga lifwet är, (eller bör wara) en **fortfarande werksam handling.** Så förstå de skriftens lära. Paulus tillropar Guds folk: "Kämpa trons goda kamp," "löpen på wädjobanan." De lyßna åter och de höra wår salighets stora höfding säga: "Winnläggen eder att ingå genom den trånga porten." "Werker medan dagen är." "Waren brinnande i andanom." Och widare uppmuntrar aposteln Jakob dem med den försäkran, att "en rättfärdig mans bön förmår mycket, der hon **allwar** är." I betraktande af dessa och en oräknelig mängd dylika skriftställen tro de, att det är hwarje christens pligt att stå som ett frimodigt och oförfäradt wittne för Gud och Hans sak, som en tapper och **werksam** Jesu Christi stridsman. De tro ockstå, att det är de christnas privilegium att "glädja sig i bönehuset" såwäl som att wara djupt allwarliga i sina böner och förböner för werldens omwändelse; att åtnjuta ett sådant mått af Guds närwarelse och kraft,

att det uppfyller själen med helig tröst, fullkomlig frid och outsäglig glädje. "Ske dig efter din tro." Det war derföre som den store och begråtne doktor Chalmers kom att utropa: "Methodismen är christendom på allwar."

Än widare hafwa de blifwit wanda att bära korset på sina klaßmöten, der ingen finnes som kritiserar, utan alla bedja; häraf följer det williga och glada sätt hwarpå de bära wittnesbörd för Gud både i bön och förmaning, och "Gud älskar den glada gifwaren." Det är här wi finna det **högtidliga** allwar i förening med glad och helig fröjd, som eljest icke finnes på något annat ställe. Till dessa förmåner kommer ännu det rättframma, praktiska, extemporerade och öfwerbewisande predikosättet hos methodisterna, hwilket är mycket mera egnadt att träffa hjertat och förädla andligheten, än de skrifna afhandlingar, som alltför ofta träda i stället för predikan.

Den tredje och sista frågan är: hwar kan jag göra mest godt? Hwilken kyrka är bäst egnad för att utföra det stora åliggandet: "Går ut i hela werlden och prediker evangelium för alla kreatur" — för att omwända werlden?

Den bästa form för kyrkostyrelse är den, som, under det den stämmer öfwerens med bibeln i alla deri bestämda saker, gifwer det bästa tillfälle att göra godt både emot kyrkans egna medlemmar och emot werlden i det hela taget. Det stora utmärkande draget i methodist-kyrkostyrelsen, är hennes system att anwända resande predikanter i förening med extemporerade predikningar. Många göra inwändningar mot detta system icke derföre att det är onyttigt, utan derföre att det är obehagligt, fordrar stora uppoffringar, sjelfförsakelse o. s. w. Men affigten med prediko-

uppdraget är att **frälsa menniskor**, icke att tillfredsställa deras önskningar, ej att tillfredsställa deras tycken utom för så widt de stämma öfwerens med Christi saks bästa fördelar. **Wälwillighet**, icke sjelfwiskhet är den passande grundsats, efter hwilken man har att handla, såwäl för predikanterna som för alla andra. Wi äro förpligtade att upprätthålla det system, som är mest werksamt till uppnåendet af predikokallets mål. Detta förbises mycket allmänt, och det förhållandet, att nästan hwarje inwändning, som göres mot resepredikantsystemet, bygges på sjelfwiskhetens grundsats, är ett starkt bewis för saken, såsom till exempel det ofta upprepade uttrycket: "när wi få en god predikant så önska wi att få behålla honom". Men han är ej eder tjenare, utan Guds tjenare för werlden, och han tillhörer werlden; och om I hafwen blifwit gynnade med en skicklig och wälsignad Guds man i twå eller tre år, hwarföre då icke wara williga att andra också skulle åtnjuta samma förmån? "Men wi betala en stor lön och wi måste ha en begåfwad man". Huru fullkomligt egoistiskt! "Men det är så obehagligt att lemna sina wänner, att flytta så ofta" o. s. w. Hwem skall då gå och föra evangelium till hedningarna? När skulle Frälsaren ha lemnat sin Faders thron för att komma till jorden, om han hade wäntat, till deß det hade blifwit en behaglig förrättning? Det är deßutom mera angenämt att lemna dem wi älska, än jagas bort af dem, som hata oß. "Men det gifwes predikanten allt för kort tid att blifwa bekant med folket". Detta är en annan populär inwändning. Endast en kort tid skall befinnas wara nödwändig för en trogen pastor att blifwa tillräckligt bekant med folket för alla de göromål som äro förenade med hans kall, och någon widare bekantskap är

icke allenast onödig utan till och med förderflig. En alltför noga bekantskap med alla saker i samhället är ett stort hinder för evangelii förkunnare. "Men" — heter det — "pastoral- eller själawården skulle wara fortfarande". Men det bör erinras, att methodistförsamlingarne **aldrig** äro utan pastorer och ej heller methodistpredikanter utan församling; hwaremot alla andra kyrkor äro ofta lemnade vakanta för en lång tid och äro alltid utsatta för att blifwa det; detsamma är händelsen med deras prester; under det att det methodistiska resepredikantsystemet tillförsäkrar hwarje församling en pastor och hwarje pastor en församling, så att uttrycket "vakant" är obekant ibland dem, utom wid dödsfall eller afsättning eller suspendering från tjensten och då är man säker på, att platsen straxt blir fylld af någon annan som tillsättes.

Men är ett sådant system skriftenligt och är det det mest werksamma? Dessa äro de enda passande frågor. Att det är skriftenligt är klart af följande: Christus war sjelf en resepredikant. Han **gick omkring**, görande wäl, från by till by, från stad till stad, predikande i öknarna såwäl som i den folkrika staden. Mattheus säger: "Jesus gick omkring allt Galileiska landet och lärde i deras synagogor och predikade evangelium om riket och botade allehanda sjukdom och krankhet i folket." "Han gick omkring i alla städer och byar." Hwarken otron eller Hans fienders förföljelser kunde hindra Honom från att tillbjuda dem lifwet, ej heller kunde Hans wänners kärlek och tillgifwenhet afhålla eller hindra Honom från att lemna dem och gå och predika för andra. Och då Han kallade Petrus och Andreas sade Han: "Följer mig och jag will göra eder till menniskofiskare." Och de gjorde det såsom ock de andra lärjungarna: "De följde Ho-

nom." Då Han utsände de tolf för att predika, sade Han till dem: "Går ut och prediker och säger: himmelriket är kommet hardt när." Historien om apostlarnas werksamhet är ett bewis för, att de woro kringresande predikanter. Aposteln Pauli **resor** eller **wandringar** hafwa blifwit till ett ordspråk. Tre år är den längsta tid som han, enligt berättelsen, har uppehållit sig på ett enda ställe. Ingenting är mera klart i skriften, än att apostlarna woro resepredikanter.

Att detta system är mera werksamt än det fasta är klart af följande betraktelser:

Menniskorna äro af olika beskaffenhet, och de skiljas troligtwis mera i intellektuelt och moraliskt hänseende än i fysiskt. Somliga hafwa logiskt resonnerande sinnen, och ingen predikan intresserar eller uppbygger dem utom den argumenterande eller bewisande. Predikningar, som bestå af sunda, logiska bewis, äro de enda, som passa för dem. Låt Paulus resonnera om rättfärdighet, kyskhet och den tillkommande domen, och deras sinne intresseras och deras hjerta bewekes. Andra hafwa icke någon logisk tankegång och derföre intet intresse för sådana predikningar; de önska klara, gripande, anslående predikningar, hwilka komma warma från hjertat och med kraft. Låt Petrus uttala sina dundrande ord, och de skola både behaga och uppbygga dessa, under det att andra hänföras af Apollos rena och wältaliga uttryckssätt. Åter andra hafwa ett sinne, som är mycket mottagligt för det klagande och medlidsamma; för dessa gör det detsamma, om Paulus resonnerar, Petrus dundrar eller Apollos tjusar; men låt hugswalelsens son eller den älsklige Johannes utgjuta sina bewekande toner, och de utbrista: "Jag gifwer mig, jag gifwer mig, jag kan icke hålla ut längre," under

det att detta icke skulle haft mera werkan på andra än att gjuta watten på en klippa; det kunde wäl tära på eller nöta den, men aldrig krossa den, blott **elden** och hammaren kan göra det, och Herren wäljer sina tjenare med afseende på dessa förhållanden. Derföre finna wi ej blott i apostlarnas dagar, utan i hwarje tid män af alla dessa åtskilliga egendomliga egenskaper i predikokallet; män som genom gåfwor och olika förmågor hafwa passat för alla dessa särskilda sinnen i werlden. Wi finna flera eller färre af alla dessa olika klasser i hwarje samhälle, följaktligen är resesystemet fullkomligt wäl egnadt att motswara detta förhållande i hwarje församling. I år hafwa de en efterföljare af Paulus med sitt logiska tal, och en betydande klaß äro isynnerhet dermed betjenade, fritänkare omwändas och de heliga uppbyggas. Han flyttas och efterföljes af en rättfram på saken gående predikant, som liksom thordönssönerna låter sin dundrande röst ljuda i deras öron, och **en annan** klaß besegras, winnes för församlingen och uppbygges i tron. Denne aflöses nu af en wältalande Apollos, en älsklig Johannes eller en gråtande Barnabas, och sålunda wälsignas alla de olika klasserna genom någon predikant, hwars gåfwor passa för deras egendomliga karakter. Deremot skulle blott en klaß af själar isynnerhet blifwa uppbyggd, om predikokallet wore fast, och de öfriga, om de än bra nog kunde fördraga, hwad predikanten sade, skulle dock icke känna något stort intresse deri och icke heller skörda deraf någon sann nytta. Att säga, att hwarje ordets tjenare skulle ega alla dessa olika gåfwor, är det samma som att säga, att de skulle wara fullkomligare än apostlarna. Att dessa äro wigtiga sanningar och icke blotta spekulationer, är klart af kyrkans historia i alla

tider. Hwar finna wi så ofta upprepade religionsrörelser som inom resepredikanternas werkningskretsar? En stor del wäckelser i de fast anställda presternas werkningskretsar hafwa åstadkommits genom resepredikanters arbete; men till och med dessa inberäknade, hafwa de warit mycket få i jemförelse med det stora antal (af wäckelser), som åstadkommits genom methodistresepredikanterna, såsom kyrkans historia tydligt wisar. En diakon i en af de äldsta och inflytelserikaste af de kongregationalistiska kyrkorna sade en gång: "Jag har beständigt warit medlem af wår församling sedan den blef organiserad. Wi hafwa haft så många predikanter, några ett år, andra flera år i rad, och wid hwarje predikantombyte ha wi blifwit wälsignade med någon wäckelse; men ingen af dem har någonsin blifwit krönt med mer än en enda wäckelse, under det han warit hos oß" — och tillade han — "jag har undrat mycket hwarföre det war så". Hemligheten förklaras lätt af det ofwansagda. Detta förklarar också de ofta inträffande flyttningar der predikanter tillsättas för ett obestämdt antal år eller antagas från år till år; ty nu för tiden flytta de ungefär så ofta som methodisterna. Men under det wi flytta enligt ett system, flytta de af twång eller nödwändighet (ty det skulle wara kärlekslöst att antaga, att det sker för att erhålla större lön). En werklighet är det, att såwida icke en del af menigheten har en öfwerwägande inflytelse, skall den delen af åhörarna, för hwilka predikan, om än så god, icke passar, efter twå eller högst tre år blifwa mißnöjde och önska en förändring, och antingen skall predikanten begära afsked för att förekomma hwad wärre är (nämligen blifwa afskedad) och gå ut för att uppsöka ett annat arbetsfält, lemnande församlingen "vakant" eller skall han

stanna qwar, hwarwid oenighet och splittring skall blifwa följden. Ehuru obehagligt det än må wara så är det likwäl omöjligt för en predikant att behaga eller passa för alla, ty alla slags menniskor finnas nästan i hwarje samhälle.

1. Evangelii förswar är ett wigtigt werk, men ett werk, som många goda predikanter hafwa liten fallenhet eller skicklighet för.

Dock är willfarelsen widt utbredd öfwer jorden, och Gud har kallat några logiska, skarpsynta män, som liksom Paulus äro i stånd att analysera willfarelsen och undergräfwa deß grund genom att ställa deß förswarares sofistiska resonnemang i ljuset. Men huru skulle de jemförelsewis få, som äro wälsignade med denna gåfwa, kunna utföra detta werk, om de icke reste såsom denne store apostel gjorde? Några predikanter hafwa en särdeles förmåga att förklara kyrkans läror och inrättningar, i det de inskärpa deras förbindelser, under det andra icke hafwa denna gåfwa. Men hwarje församling behöfwer få dem förklarade och inskärpta.

2. Resesystemet har en mäktig inflytelse på predikanterna till att bewara deras renhet och fromhet. I betraktande af den påtagliga ro och maklighet, ära och rikedom, som äro förenade med ett fast prestembete med stora inkomster, är det en anledning för somliga menniskor att wälja detta slags embete af werldsliga bewekelsegrunder och tillika anledning till affall genom att nära högmod eller kärlek till werlden hos dem, som bewekta af bättre orsaker hafwa inträdt i embetet. Men sådane äro en resepredikants uppoffringar både af maklighet och utsigt till werldslig fördel, att ingen någonsin skulle inträda deruti om han icke kände detsamma som Paulus: "we mig om jag

icke predikar evangelium", såwida det icke war genom mißförstånd, och då skulle han mycket snart finna det beqwämare att söka ett annat arbetsfält. Det arbete och de uppoffringar, som äro förenade med detta kall, tjena ocksä att hålla dem i ödmjukhet och att drifwa dem till nådastolen för att söka hjelp.

3. Det undwiker den frestelsen att predika för att behaga folket, hwilken frestelse är så nödwändigt förbunden med att predika för att få ett "kall" (en i sanning mycket obehaglig föreställning), och det gör predikanten skicklig till att tala sanning utan fruktan, då han icke behöfwer frukta för att blifwa afsatt ifall hans djerfwa och ingripande talesätt skulle stöta eller förnärma någon af hans åhörare.

4. Det har den fördelen, som den naturliga kärleken till det nya medförer. Wi må säga hwad som helst, menniskorna tycka om något nytt. Detta är sannt om alla menniskor, och många skola dragas till Guds hus af nyfikenhet för att få höra en ny predikant, hwilka icke wille gå för att höra den gamle om han än wore aldrig så duglig. Och om menniskorna skulle blifwa frälsta genom den dåraktiga predikan, så må de på något sätt förmås höra.

5. Det förser ett stort antal swaga församlingar med beständig predikan, som de, efter den **fasta anställningens principer**, hwilka brukas i andra kyrkor, aldrig skulle komma i åtnjutande af. En predikant sändes till dem detta år, och de betala honom hwad de kunna, och han lefwer ibland dem med sparsamhet detta året, måhända twå, och derefter går han att mottaga en bättre anställning och en annan kommer i hans ställe. Sålunda förses tusentals swaga föreningar (med Guds ords predikan), till deß Gud förökar deras styrka. Eller ett antal af dessa swaga

föreningar förena sig med hwarandra och bilda en större krets som omfattar många platser, der inga föreningar äro. Denna krets bereses nu af en eller flera predikanter, hwilka besöka de olika platserne på bestämda tider ej blott för att styrka de swaga, utan ocksâ för att bära evangelium dit, der inga religiösa privilegier finnas. På detta sätt har methodismen försett (med ordets predikan) den stora western under femtio år, hwarigenom sann christendom har blifwit satt i stånd att hålla jemna steg med nybyggaren på detta wigtiga fält. På detta sätt hafwa nio tiondedelar af methodistkyrkorna blifwit uppbyggda. Predikanten har okallad kallat folket. Några hafwa lydt hans kallelse, en förening har blifwit stiftad och slutligen en kyrka uppbygd och evangelium med deß inrättningar etablerade. Det har träffande blifwit sagdt, att "det wanliga, fast anställda presterskapet **wäntar på folkets kallelse, under det att methodistpredikanterne gå ut för att kalla folket.** Detta är en af de starkaste motsatserna." Christendomen är i sin karakter wäsendtligen angripande; ty i motsats till den till ett wißt ställe och en wiß nation inskränkta judendomen, går den anfallswis fram och intager werlden. Med denna karakter öfwerensstämmer methodistresepredikantsystemet. Det är beräknadt på att omfatta werlden med en kedja af resande missionärer, ty hwarje methodistpredikant är egentligen en missionär. I sanning methodistkyrkan är ett stort missionssällskap, som utsänder missionärer för att predika evangelium för de fattiga och förbisedda här hemma såwäl som för hedningarna derute. Det är hennes beröm, att genom henne mera än genom någon annan "**evangelium blifwit förkunnadt för de fattiga.**" Den omständigheten, att hon i sitt sköte har en större del af

dem, som äro fattiga på denna werldens gods, än någon annan kyrka ware sig i Europa eller Amerika, har af någon blifwit ansedd såsom en skam; men sådana borde minnas, att wår Frälsare åberopade just detta att "evangelium predikades för de fattiga," såsom bewis på hans messianska wärdighet. D:r Abel Stevens talande öfwer detta ämne, säger: "en stor del af det fjerran western, som nu är den wigtigaste delen af Amerikanska unionstaterna skulle genomgått sin daningsperiod, till en stor del i saknad af christendomens inflytelse, om icke methodistresepredikanterna hade burit korset ej blott i midten, utan också i förtrupperna af nybyggarnes härar. Methodistpredikanterna påträffas följande den wilde Indianens spår, uppmuntrande, glädjande och wälsignande med sina besök den doldaste koja på de aflägsnaste gränser. De hafwa gått till landets urinnewånare och samlat i kyrkans sköte flera af skogens barn än något annat samfund; de hafwa bestigit de klippiga bergen och planterat christendomen och civilisationen på Columbias stränder; de hafwa framträngt ända till Montezumas hufwudstad (Mexiko) på samma gång de öfwer allt i wåra äldre stater hafwa utbredt en hälsosam inflytelse, som har inwerkat på alla klasser, så att deras kyrka nu innefattar ej blott en större folkmängd än något annat samfund, utan isynnerhet en wida större mängd af de klasser, hwilkas moraliska förädling är den swåraste och tillika den wigtigaste." D:r Baird (en presbyterian) utropar i sitt wärdefulla werk om religionen i Amerika, då han talar om de swårodlade delarne af wårt moraliska fält: "Lofwad ware Gud, det finnes ett sätt, som jag sedan skall wisa, huru några af de här omtalade swårigheter kunna minskas, och det är genom det rese-

predikantsystem, hwilket anwändes så widsträckt och med så mycken nytta af methodisterna." Och åter säger han: "Det har blifwit sagdt och det i sanning, att methodistkyrkan i sitt egentliga wäsende isynnerhet är en missionskyrka, och det är en outsäglig wälsignelse, att det är så, hwarpå Förenta Staterna äro ett slående bewis. Hela landet innefattas i en generalkonferens, som åter är indelad i årliga konferenser, hwilka hwar för sig omfattar stora landsträckor, indelade i distrikter. Hwarje distrikt omfattar åtskilliga kretsar och stationer, och i hwarje krets finnas fem eller sex, ja till och med tjugo predikoplatser." Derpå beskrifwer han det sätt, hwarpå kretspredikanten besöker och förrättar gudstjensten på hwarje af dessa ställen, antingen i en kyrka eller ett skolhus eller ett boningshus; på Söndagarne på de mera folkrika ställena och om söckendagarne eller aftnarne på de andra ställena. Han tillägger: "Sålunda predikas evangelium på tusentals aflägsna ställen, der det aldrig skulle hafwa blifwit predikadt, efter den plan att hafwa ett fast presterskap, tillsatt för beständigt i särskilta distrikter och socknar." Så widt jag wet, war det den berömde D:r Witherspoon, som anmärkte, att "han icke behöfde något annat bewis för, att John Wesley war en stor man, än det, som resepredikantsystemet framställde för honom, hwartill denna märkwärdige man war upphofsman". Anmärkningen war riktig. Det är ett system af utomordentligt stor wigt i alla hänseenden, hwilket kan sättas i stånd att utsända sina förgreningar nästan till hwarje wrå af landet och att föra det glada budskapet om frälsning till de längst aflägsna och ensliga kolonier, såwäl som till de mera tillgängliga och folkrika städer och grannskap.

6. Det undwiker alla de swårigheter, som naturligen om icke just nödwändigt följa på förfaringssättet att tillsätta prester på ett obestämdt antal år. En mycket naturlig följd deraf är, att en del af församlingen blir mißnöjd, begär ombyte, och börjar agitera för saken; detta upphetsar dem, som äro af motsatt mening, de komma i rörelse, och en splittring eger rum i församlingen ej blott i känslor och åsigter, utan ocksa ofta i werklighet och gerning. Om predikanten qwarblifwer, så är det förbi med den nytta han gör, och om han lemnar platsen, så är det nästan säkert, att hans efterträdare icke skall behaga hans närmare wänner, och så är församlingen söndrad, och Christi sak har lidit skada i Hans wänners hus. Men icke sällan blifwer predikanten en af parterna, och i några fall hafwa äfwen processer blifwit följderna af försöket att afskeda en fast anställd predikant. Det finnes knappt en församling med fast anställda predikanter, hwilken icke warit wittne till flera eller färre af dessa förbistringar, och icke få hafwa blifwit delwis eller helt och hållet förderfwade deraf. Nya Englands kyrkohistoria är full af dessa prest- och församlingsstrider. Bruket att tillsätta predikanter för året är nästan lika mycket egnadt att framkalla dylika stridigheter. Det lemnar predikanten i beständig owißhet med afseende på, huru länge han skall stanna qwar på samma ställe, emedan han wid slutet af hwarje år är utsatt för att blifwa afskedad utan att hafwa någon plats att tillträda, till deß han får tid att förskaffa sig en annan, och i händelse af afsked, som ofta eger rum, när det öfwerlemnas åt folkets godtycke, skola wanligtwis flera månader förflyta, innan han finner en annan anställning och församlingen en annan predikant. Han sjelf och hans

familj är under tiden utan inkomster och församlingen vakant. Ingenting är mera allmänt, när man genomgår förteckningarna öfwer deras församlingsmatriklar, än att se ett stort antal församlingar märkta med ordet "vakant". Wi förwånas ej öfwer att de blifwa trötta wid detta slags resesystem, ty det innehåller i en outhärdlig grad alla olägenheterna, men knappt någon af fördelarne af wårt system. Det intresserade mig en gång att läsa pastoralbrefwen från twenne baptistassociationer till sina medlemmar, hwari flera skäl emot ofta förekommande flyttningar framställdes; hwaraf de flesta woro werkligen giltiga och anwändbara på deras sätt, men hade icke det ringaste att göra med wårt regelmessiga rese-predikant-system. Wi sluta detta ämne med ett kort yttrande af en utmärkt författare i "Encyklopedi för religionswetenskap (Encyclopædia of religions knowledge)", och hwilken sjelf war en medlem af de fast anordnade preststånden. Han säger: "Trots menskligheteus fördomar och någras oförsigtighet är en **resepredikant** en af de nyttigaste och aktningswärdaste menniskor, som finnas på jorden, och man behöfwer inga andra bewis än kyrkans erfarenhet under alla tider för det påståendet, att, der detta werk har blifwit riktigt utfördt och med ihärdighet, det utgör den stora method, hwarigenom evangelii kännedom sprides widt och bredt omkring och göres werksamt; ty stora reformationer och religionswäckelser hafwa alltid sålunda åstadkommits, och detta har isynnerhet blifwit bekräftadt af **Christi och hans apostlars exempel,** och rekommenderadt såsom en **gudomlig method** för utbredandet af evangelium bland jordens nationer."

Nära förbundet med methodist-rese-predikant-systemet är deras bruk af extemporerade predikningar.

under det att nästan alla andra i närwarande tid hafwa den seden att läsa sina predikningar, så **predika** methodistpredikanterna dem. I detta afseende åtminstone äro de i den rätta "**Apostoliska successionen**", ty de följa det sätt, som Frälsaren och Hans apostlar följde, såwäl som hela den första kyrkan, hos hwilka en sådan anomali som att läsa predikningar icke war känd. Men methodisterna rättfärdiga icke sitt förfaringssätt af detta skäl ensamt, utan ocksä deraf att det är det werksammaste predikosätt; icke så, att de, som uppläsa sina predikningar, ju icke göra godt, men hwem har någonsin hört en man, som warit **alldeles bunden** wid sitt koncept, åstadkomma någon kraftig religiös wäckelse genom sin predikan. Wi frukta, att jemförelsewis få själar hafwa någonsin blifwit förda till Christus genom att höra uppläsas tal, ehuru wi icke twifla på, att många hafwa blifwit det genom att läsa goda böcker hemma.

Sjunde Kapitlet.

Methodismens frukter.

Då wi nu sluta denna afhandling wilja wi i korthet omtala några af methodismens frukter, ty wår Frälsare har sagt oß: "af deras frukt skolen I känna dem". Låtom oß anwända denna regel på methodistkyrkans historia och närwarande tillstånd i jemförelse med andra kyrkor. Såsom organiseradt samfund hade methodismen sin begynnelse i England, och är der bekant under namnet: Wesleyansk methodism.

Det är endast omkring hundra år sedan den började, och likwäl har den nu 16,226 rese- och lokal-predikanter (local preachers) och 459,454 medlemmar, utgörande lika många som alla de andra dissenterkyrkornas medlemmar tillsammans. Men deras nytta skönjes mycket mer i deras missionswerksamhet. De hafwa 295 missionsstationer, 417 missionärer samt 106,445 kommunikanter. Det af dem under förlidet år samlade penningbelopp för missionen war 508,800 dollars. *) Deßutom finnes det öfwer 100,000 medlemmar af andra methodistsamfund, som icke äro inberäknade i ofwannämnda antal. Methodismen i England är mycket yngre än de flesta andra dissenterkyrkor derstädes, men nu öfwergå methodisterna dem allesamman i antal och de öfwerträffa dem alla i missionswerksamhet. Kunna wi då icke lära något af dessa fakta med afseende på det tillfället att göra godt, som denna kyrka erbjuder, och tillika med affeende på den ynnest, som kyrkans stora Öfwerhufwud har låtit hwila öfwer henne?

Men hur är det i detta land (Amerika)? Methodismen har existerat här såsom en organiserad församling i omkring 70 år och, inbegripande de särskilta utgreningarne af methodismen, hwilka alla hafwa samma tro, räknade den (år 1849) 1,243,649 kommunikanter. Den norra methodist-episkopal-kyrkan har 7 kollegier, 38 seminarier och 1 theologiskt eller bibliskt institut. **)

---

*) Detta war år 1849. Sedan deß har framgången warit jemförelsewis mycket större.

**) För att gifwa wåra läsare en lättfattlig öfwersigt af methodismens framsteg i Amerika, anföra wi följande:

Den första föreningen (bestående af 5 medlemmar) stiftades af Philip Embury i hans privata hus i New-York på hö-

Baptisterna äro mera än hundra år äldre i detta land och göra anspråk på att wara det enda folk, som lyder Gud, deri att de hålla Hans inrättningar så, som Han fordrar, och derföre i werkligheten den enda kyrkan, som finnes — emedan dopet, såsom de säga, är den enda dörren till kyrkan och de äro de enda rätt döpta troende. Men när wi sammanfatta alla olika baptistsamfund, hwaraf en stor del ingenting har gemensamt utom nedsänkningen, så hafwa baptisterna dock långt färre medlemmar i Amerika än

---

sten 1766. Den första kyrkan byggdes i New-York på „John street" och inwigdes den 30 Okt. 1768. Den första årliga konferensen hölls i Philadelphia 1773 och bestod af 10 predikanter, representerande 1,160 medlemmar. Den första generalkonferensen hölls i Baltimore 1784.

De statistiska uppgifterna för den 1 Januari 1869, ensamt för methodist-episkopal-kyrkan, äro följande:

	Detta år.	Förökelse sedan sistlidet år.
Biskopar	10.	— — —
Resepredikanter	8,481.	477.
Lokalpredikanter	9.899.	430.
Kommunikanter	1,255,115.	109,034.
Kyrkor	11,692.	571.
Presthus	3,810.	240.
Kyrkegendomarnes wärde i dollars	47,970,501.	6,722,167.
Söndagsskolor	15,885.	544.
Söndagsskollärare . . .	181,666.	6,721.
Söndagsskolbarn . . .	1,145,197.	63,276.

Methodisternas antal öfwer hela werlden utgjordes detta år af 19,251 resepredikanter och 3,353,847 kommunikanter.

Methodist-episkopal-kyrkan har för närwarande (1869) 24 universiteter med 4,726 studerande, 87 seminarier och högskolor för både manliga och qwinliga elever, hwari underwisas omkring (rapporten något ofullständig) 5,158 flickor och 4,447 ynglingar, samt deßutom 3 bibliska institut endast för bildande af predikanter och missionärer.

methodisterna, under det att de i England icke utgöra hälften så stort antal. Den kongregationalistiska kyrkan, hwars historia är lika gammal som landet, och som är i besittning af hwarje jordisk förmån, har ett jemförelsewis ringa antal medlemmar (icke fullt en sjettedel af methodisternas antal). Den prostantisk-episkopala kyrkan, (engelska statskyrkan), som öfwermodigt och i den mest uteslutande mening gifwer sig sjelf namnet "kyrkan", har omkring en sjuttondedel så många medlemmar som methodisterna. I betraktande häraf hwem är det som Herren ärar? Wi hafwa gjort dessa jemförelser helt enkelt för att wisa methodismens stora kraft och i ingen annan afsigt. Och hwad se wi? Wi se ett religionssamfund, som började långt efter sedan fältet war intaget af andra och som wid hwarje steg hade att bekämpa folkets känslor till förmån för tillförene existerande kyrkosamfund samt deß starka fördomar emot methodisternas läror och bruk. De flesta af deß medlemmar äro fattiga på denna werldens gods, deß predikanter till största delen olärda i skolastisk wisdom, dock på omkring 50 år öfwergår det dem alla i antal. Men, säger man, stor tillwäxt i antal är icke bewis för stor nytta. Wi medgifwa, att så icke är förhållandet, **der bewis eller tecken till gudsfruktan** icke göres till wilkor för att wara medlem; men hwem will påstå, att methodistkyrkans medlemmar icke äro lika så gudfruktiga som medlemmarna af hwilken annan trosbekännelse som helst. Ingen uppriktig menniska säger det, ty det är icke sannt. Derföre är i detta och i alla andra fall antalets tillwäxt under en följd af år ett säkert bewis för samfundets nytta; men icke der hwarest folket är omwändt genom krigsmakt eller lagar eller intagna i kyrkan utan att wara omwända, så-

som hos katolikerna och några andra dem liknande kyrkor.

"Hade methodisterna från början warit **rika** på denna werldens gods, så hade man kunnat tillskrifwa deras lyckliga framgång denna orsak; men likasom Frälsaren och hans första lärjungar hafwa de i allmänhet warit fattiga. De kunde icke wädja till eller slå an på werldens högmod och fåfänga genom att uppbygga präktiga kyrkor och på annat sätt utweckla ett glänsande yttre, om de warit så sinnade. De hafwa måst predika i privata hus, skolhus, lador och under bar himmel, till deß de kunde uppbygga kyrkor. Och många af dessa hafwa, i brist på medel, måst byggas små, och ofta på afsides liggande ställen, samt föga inbjudande. Och werlden har sett derpå och hånat, och till och med så kallade religionsbekännare hafwa icke sällan deltagit i denna förnöjelse. En likartad orsak har gifwit anledning och tillfälle att förakta predikanterna, som ofta hafwa måst lefwa på ett sätt, som war helt och hållet egnadt att minska den allmänna aktningen såwäl för dem som deras företag. Men Gud har icke destomindre wälsignat deras werk och deras ord har warit kraftigt".

"Ja, oaktadt alla dessa ofördelaktiga omständigheter — oaktadt allmänt hån och förakt — oaktadt uppenbar och wåldsam förföljelse — oaktadt tryckande lagstiftning och hindrande åtgärder af ett statskyrkligt presterskap hafwa methodisterna dock warit istånd att öfwergå alla andra samfund och wara de första i antal och werksamhet och i att omwända syndare till Gud, hwilket ju egentligen är kyrkans och predikoembetets hufwudsak samt det rätta bewiset för deras duglighet."

Följande anmärkningar rörande methodist-episkopal-kyrkan gjordes innan kyrkans söndring inträffade på grund af slafweriet år 1844 af d:r Baird, en presbyterian:

"Sedan methodistkyrkan blef organiserad år 1784, har hennes utweckling, oaktadt alla swårigheter, warit märkwärdigt lycklig, och Gud har satt henne i stånd att öfwerwinna alla hinder med förwånande framgång. Medlemmarnes antal för 60 år sedan woro 15,000 och 1843 räknade den 1,068,525 kommunikanter. Antalet af dem som nu stå under denna kyrkas inflytelse är omkring 5,000,000. Wi må i sanning utropa: 'Hwad har icke Gud gjort!' Den öfwertäcker hela landet liksom med ett sammanhängande nät af stationer och kretsar och förer evangelium till tusende af de mest aflägsna såwäl som de mest afsöndrade och glest befolkade trakter. Detta samfund har gjort stora ansträngningar för att föröka antalet af kyrkobyggnader under de sednare åren. Men hennes resepredikanter predika på tusentals ställen, hwarest inga sådana byggnader ännu finnas, eller åtminstone inga, som tillhöra denna kyrka. I sådana fall hålla de sina möten i skolhus, rådhussalar eller enskilda hus. Ingen amerikansk christen, som kastar en omfattande blick på religionens framsteg i detta land, och betraktar, huru underbart de anwända medlen och redskapen äro afpassade efter landets beskaffenhet och behof, kan ett enda ögonblick draga i betänkande att lofwa Gud, som i sin nåd och barmhertighet åstadkommit allt detta, ej heller skall han uraktlåta att, i det methodistiska systemet såwäl som i deras predikanters nit, allwarliga fromhet och framgångsfulla werksamhet, erkänna ett af de kraftigaste elementer i de Förenta Staternas religiösa framsteg, **såwäl som en af**

de fastaste grundpelare för deras civila och politiska institutioner."

"Men detta är blott en delwis betraktelse öfwer methodismens framgång. Wi måste egna wår uppmärksamhet åt berättelserna af och om andra kyrkor, om wi wilja hafwa ett riktigt begrepp om, hwad den har uträttat. Det finnes tusenden och tio tusenden ibland dem, som blifwit wäckta och omwända genom methodisternas werksamhet. Många orsaker hafwa bidragit till att draga dem bort från deras andliga slägtförbindelser och de hafwa ingått i kyrkogemenskap med sådane som aldrig hafwa känt någon sorg eller pina i sitt hjerta för dem."

"Men dessa kyrkor hafwa isynnerhet på ett annat sätt haft nytta af methodismen, ty den har eggat dem till kärlek och goda gerningar. Deras prester äro nu bättre predikanter, bättre pastorer och bättre christna — de äro mera nitiska och werksamma — predika mindre willfarelse och mera sanning och arbeta för öfrigt på ett mera riktigt och passande sätt, än då methodismen först uppkom, och deras församlingar hafwa i samma mån undergått förbättring. Der familjealtaret war alldeles försummadt brinner nu en Gudi wälbehaglig rökelse. Der blott twå möten i weckan egde rum och det endast i sockenkyrkan, hållas nu många flera på olika ställen, för att uppfylla folkets behof. Der högmod och werldsliga förnöjelser woro rådande, men ringa gudsfruktan, der kan man nu finna christlig werksamhet och hängifwenhet för Gud. Methodismens werkning på dem har öfwerhufwud warit sådan, att församlingar, som fruktat och bäfwat för resepredikanternas ankomst hafwa blifwit fastare, innerligare förenade och mera andliga än de woro någonsin förut, och hafwa orsak att prisa Gud

för den försynens skickelse, som infört så nyttig werksamhet ibland dem." Hade wi icke lyckats att bilda en enda församling eller göra något annat godt, så skulle den inflytelse wi utöfwat på de oß omgifwande religionspartier warit en riklig belöning för alla wåra uppoffringar. Sådana äro några af methodismens frukter.

Wi hafwa nu här meddelat wåra förnämsta bewekelsegrunder hwarföre wi blefwo methodist. Det har icke skett af den orsaken, att wi ansågo methodistepiskopalkyrkan såsom den **enda** sanna christna kyrkan. Wi woro alldeles öfwertygade om, att det icke war en af de olika kyrkorna, som med minsta rätt kunde göra anspråk på att wara "kyrkan" i den uteslutande bemärkelsen, hwari detta uttryck brukas af de högkyrklige, och som icke mindre blir följden enligt baptistkyrkans principer med afseende på dop och nattward, ty detta skulle innefatta en uteslutande rätt till den gudomliga wälsignelsen. Ingenting är mera uppenbart än att ingen kyrka, utan att göra sig sjelf löjlig för alla förståndiga menniskors omdöme, kan göra anspråk på en sådan uteslutande ära; och mycket mindre de, som i nyttig werksamhet stå långt efter sina grannar. Det mesta, som kan sägas om någon kyrka i detta afseende, är att hennes lära är mera fri från willfarelse, hennes ekonomi bättre egnad att stadfästa de christna i nåden, omwända syndare från deras wägars willa och att större framgång har åtföljt hennes sträfwanden, i det flera syndare blifwit frälsta genom hennes werksamhet. Att detta i sanning kan sägas om methodismen, tro wi oß ha bewisat. Må läsaren döma. Wi finna mycket i den kongregationalistiska kyrkan, som är wärdt att beundra och älska — deß lärosatsers evangeliska

karakter, deß uppenbara gudsfruktan hos medlemmar-
na, deras nit och frikostighet i underhållandet af kyr-
kans wälgörenhetsanstalter, — såwäl som den sanna
christliga anden, som i närwarande tid är allmänt herr-
skande både hos prester och medlemmar. På grund
af deßa ädla och priswärda karaktersdrag högaktar
och älskar jag henne och gläder mig af att arbeta i
förening med ett sådant folk. Men då jag icke tror
på calvinismens läror, och wid noggrannare pröfning
finner, att de äro sammanwäfda med hwarje del af
denna kyrkas theologiska system, kunde jag icke anse
det för min pligt, att söka ett hem i hennes sköte och
derigenom antaga hennes åsigter och förbinda mig
att förswara dem, isynnerhet som methodistkyrkan för-
skaffade mig alla deßa fördelar, ja ändå flera, och
war alldeles fri från calvinismens inflytelse.

Den calvinistisk-baptistiska Kyrkan wördar och äl-
skar jag för hennes evangeliska karakter. Jag beun-
drar hennes nit uti bemödandet att omwända syn-
dare hemma och bära evangelium till hedningarna i
utlandet. Men som den är lika calvinistisk som den
kongregationalistiska och den presbyterianska, kunde jag
följaktligen icke omfatta hennes läror och mycket min-
dre antaga hennes uteslutande och bigotta åsigter med
afseende på dop och nattward. Och det finnes en på-
taglig likhet mellan hennes åsigter rörande detta ämne
och episkopalernas (högkyrkligas) ogrundade och löjliga
anspråk på "apostolisk succession." Detta lades i da-
gen på ett slående sätt af följande omständigheter.
Twå unga män, medstuderande på universitetet, in-
trädde båda i det andliga ståndet. Den ena blef epi-
skopalprest, den andra baptist. Episkopalpresten besökte
sin gamla kamrat, stannade qwar hos honom öfwer
söndagen och predikade för honom om morgonen; —

emellan gudstjensterna syntes baptistbrodren wara mycket orolig öfwer något, och just innan eftermiddagstjensten begynte anmärkte han: "broder, wi woro högeligen nöjde med din predikan, men jag är ledsen att så skulle inträffa, att wi hafwa wår kommunion i eftermiddag, och jag önskade werkligen, att wi kunde inbjuda dig att communicera med oß, men du wet, att wi icke tro, att du har blifwit döpt, och derföre förmodar jag att wi icke kunna inbjuda dig." "Nå wäl," swarade episkopalpresten, "jag kunde icke heller mottaga sakramentet af dina händer, ty jag tror icke, att du har blifwit ordinerad."

Den slående likheten mellan baptistkyrkans åsigter och episkopalkyrkans (Engelska statskyrkans) intoleranta anspråk har förmått baptisterna på många ställen i England att öfwergifwa sin inskränkta kommunion, och många af deras skickligaste män hafwa rentaf förkastat den; och ehuru baptisterna här tyckas hålla sig desto fastare till sina intoleranta principer, så tro wi dock, att den tid skall komma, då en sådan orimlighet som den inskränkta kommunionen, icke skall finnas mer; utan att hela Guds familj skall sätta sig ned wid samma bord, att "Efraim icke skall hata Juda och Juda icke wara emot Efraim." Men så länge deßa intoleranta anspråk hyllas af episkopaler och baptister, så länge skall proselytmakeriets och hatets ande, som nu så allmänt gifwer sig tillkänna (och till stor skada för den rena religionen), wisa sig såsom den naturliga och nästan nödwändiga frukt af deßa inskränkta principer. "Men," säger Remington, "bruket af den slutna kommunionen förer icke till bigotteri; om så wore, skulle baptisterna ha warit förföljare." Men han borde påminna sig, att förföljelseanden har ofta wisat sig under andra former än fängelse, pin-

bänk och tortyr, och att det blir tids nog för baptisterna att berömma sig deraf att de inga förföljare äro, när de en gång haft makten i sina händer, och wägrat att bruka den. Han skulle ocksä göra wäl i att påminna sig hwad deras store apostel Robert Hall säger, nemligen: att deras åsigter om kommunionen **woro likaså** intoleranta som katholicismens bigotta principer, att det ena war "maktens intolerans, det andra swaghetens." Att de föra till bigotteri har Remington sjelf wisat, hwilket hwar och en kan se genom att läsa hans twå flygskrifter, den första: "Bewekelsegrunder hwarför han blef baptist," författad just då han hade antagit deßa åsigter; den andra: "Förswar för den slutna kommunionen", då han ej blott hade antagit denna **theori** utan ocksä deß **ande**, hwars frukter synas i de groswa förwridningar och wanställningar af den kyrkas disciplin, som han, näst Gud, hade att tacka för sin själs frälsning; (han, Remington, hade nemligen blifwit omwänd bland methodisterna).

Till slut anmärka wi, att, ehuru det war med uppoffring af werldslig inflytelse och popularitet, som wi förenade oß med methodistkyrkan, wi dock wälsigna den dag, då wi inträdde i hennes sköte. Ju längre wi lefwa i denna kyrka och ju mera wi beskåda hennes sanna karakter och nytta, desto mera beundra, älska och ära wi henne. Måtte Gud bewara hennes ursprungliga enkelhet i läran, wisdomen i hennes hushållning och institutioner och den djupa gudsfruktan och allwarliga, brinnande nit hos hennes predikanter och medlemmar.

